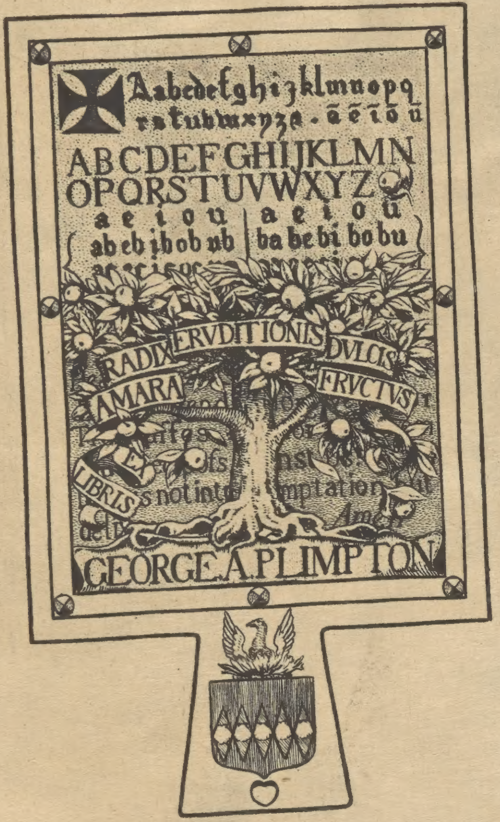

Ms. Or. 311

Columbia University Library
PLIMPTON LIBRARY
The Gift of George A. Plimpton

311

هذا كتاب

تحفهٔ وهبی سنبل زاده

حمد وبی حد او کرم فرمایه که آنك نعمتدر بی غایه

قیلدی از جمله او خلاق کریم حضرت آدمه اسما تعلیم

شاه موسی یه ایدوب هم تکریم قیلدی ذاتینه اضافتله کلیم

حکمت و قدرتی ایله عیسی طفل ایکن اولدی بشکده گویا

نوع انسانی هم اول بی انباز ایلدی ناطقه ایله ممتاز

اختلاف صور و السنه دن نیجه حکمتلری ویردی روشن

شعر السنه سن اول منان قیلدی مفتاح در گنج نهان

هم رسولینه هزاران صلوات که اودر افصح ارباب لغات

لطفیدر دهی خداوند علیم نه کهردر او کریم ابن کریم

عالمینه سبب رحمتدر انس و جنه نه بیوك نعمتدر

نازل اولدی

نائل اولدی آکا قرآن جلیل که ایدر شاننه عالم تبجیل

گرچه کیم شعری دکلدر او کلام نظم شاعرده نه ممکن او نظام

فهم ایدوب مرتبهٔ اعجازین ایشیدوب هدهدهٔ آوازین

ابکم اولدی فصحای عدنان قالدی حیران بلغای قحطان

ایلدی مدّعیانی ملزم جمله‌سی عجز ایله اولمش مفحم

اولسون اصحابنه صدگونه سلام که آنک هر بریسی اهل کلام

بری از جمله جناب حسّان نظمنی عالم ایدر استحسان

بری هم کعب بلاغتدر کعب بین الفصحا بک اعلا

جمله‌سی اهل حدیث و تفسیر علمده قائله بی مثل و نظیر

اومرم کیم اولیجق روز جزا اوله‌لر وهبیٔ زاره شفعا

بعد ذا بسط مقال ایلیه‌لم سبب و نظمی نور سویلیه‌لم

چونکه بو عبد ضعیف و احقر ایدی ایرانه سفارتله سفر

ایدیوب

ایلیوب دور روان و صفهان   چوق مقاماتنی قیلدم سیران
تانهاوند و عراق کتدم   هب او حول ایله تماشا ایتدم
عزم ایدوب تا به دیار شیراز   خواجه حافظ ایله اولدم همراز
شعرسی ایله صحبت ایدرک   شعر و انشا روشندن کیدرک
کشف حل اتمشیدم نیجه لغات   وار ایمش بزده مکر چوق غلطات
فارسی آنلره مخصوص زبان   اصطلاحات دخی بی پایان
بشقه در نیجه لغتلرده مآل   غیری گونه اولنور استعمال
فارس اقلیمنه دوشمش شیراز   آکا منسوب او زبان ممتاز
اصفهانیلرک الفاظ دری   پهلوینک دخی شیرازیری
چونکه او اقلیمی ایدوب گشت گذار   چوق زمان اتمشیدم مکث قرار
عبث اولمایه دیو بو سفرم   قالمق امیدی ایله بر اثرم
که ایدم سعی بلیغ و موفور   دائما خاطره ایلردی خطور
یادکارم اوله هر مخدومه   یازه یم بر لغت و منظومه
اوقیه

اوقیه هم ولدو اکاهم　　عمرمنگ حاصلی لطف اللهم

لیک نابود ایدی قدری هنرنگ　　یوغیدی قیمتی دُرّ و گهرنگ

یک عیار اولمش ایدی اهل زر　　ناسره قالمشیدی نقد هنر

خس و خار ایله برابر ایدی گل　　ایق آلتنده یاتردی سنبل

گلشن غمده ایدوب ناله و زار　　نیرو زاغ سیه ایدی هزار

کهرین کوسترمزدی استاد　　یوغیدی قدرنی آگلر نقّاد

بو سبیدن دل ناشاد و حزین　　کُنج محنتده ایدوب آه و انین

بی مجال اولمشیدی گفتاره　　صنگی اکم ایدی اول بیچاره

ناگهان لطف خداوند جلیل　　قیلدی احوال جهانی تحویل

ویردی دنیایه عجب حسن نظام　　اهل دل زمره‌سی مسرور بکام

بولدی قدرینی کالای هنر　　اعتبار ایلدی نقّاد قدر

یعنی بر آصف و عالیشانی　　صفدر جم و حشم دورانی

زیورو صدر وزارت ایلدی   مسند آرای صدارت ایلدی

دولته ذات ایله کلدی شرف   کورمش مثلنی امجاد سلف

مخلص پاکی کبی خلق حمید   نجم مسعود کبی ذاتی سعید

یعنی همنام خلیل الرحمن   که اودر مظهر عدل و احسان

قیلدی خاصیت اسمی تأثیر   نعمتی ایلدی بو عالمی سیر

اسمی مخلصله اودر صدر صدر   بویله رمز اتمش انی اهل رصد

هم اودر ناظم دین و دولت   بولدی وقتنده جهان امنیت

صاحب سیف قلم اهل کرم   معدن دانش و پرجود هم

اولدی دورینده بکام و شادان   زمرهٔ اهل دل و نکته وران

بویله قدری هنر اولدی قوه مزید   کلدی بو بنده یه ده شوق جدید

ایلیوب یعنی بو نظمی انشا   خاک درکاهنه ایتدم اهدا

که نخادیم کرام کهری   ایده لر کاهی احاله نظری

اول

اول شرفله بوله تحفه‌م شهرت　　ایتسینلر ایده میل و رغبت

نه مخادیم و مکارم پرور　　نه گرانمایه معلا گوهر

نیرین و فلک و عز شرف　　مهر و مه گیبی ایکی خیر خلف

قرة العین روشن نظران　　هر بری مردمک چشم جهان

بریدر عارف بی مثل نظیر　　بری بنک مخلصی نوری منیر

بری خورشید جهان آرادر　　بریسی بدر فلک پیرادر

ایکیسی بیر برج اعلا　　نه صدفدر گهر بی همتا

اوله‌لر حفظ الهیده مصون　　عمر و اقبال ابد روز افزون

قدر تحفه‌مده بلند اولسه سزا　　آنلرک نامنه ایتدم انشا

سلک معناده نه خوشدر تنظیم　　ایتمامش مثلنی کمسه تنظیم

یا زمردم و زن رکیک نادر　　تا اوله حفظنه هر کس قادر

ایلیوب گاهی مراعات نظیر　　گاهی اضداد ایله قیلدم تعبیر

هم یازلدی نیجه تجنیس سلیس نیجه ایهام ایله تلمیح نفیس

آنی اول اوقیان طفل اصیل نکتهٔ شعریه‌یه ایلر تحصیل

طبعه البته لطافت کتورر حسن تعبیره سلاست کتورر

کوسترر بعض محلده ترکیب احسن وجهله قیلدم تهذیب

ارتکاب ایتمدم اصلا مرهون اوقیان اولمیه تا کیم مغبون

لغتلر ترجمه سی یاننده یرایدر اهل دلک جاننده

یعنی وضع رقمه حاجت یوق اویله زحمت چکه جای حالت یوق

فارسی و عربی لفظ کثیر که اوله السنه ده شهرت کثیر

جای ترکیده ایدوب استعمال ایلدم آنلر ایله کشف مآل

مشترک بعض لغات ورنکین یازیلوب ایتمدم اما تعیین

فهم ایدر آنلری ارباب کمال طعن تشنیع ایده طورسون جهال

ایلدم حرف هجاده ترتیب اوقورا بجد کبی هر طفل ادیب

یازدیغم لفظلر اکثر شعر و انشایه موافق کوهر

نیجه سن

نیجه سین حاصلی معنا یازدم
اصطلاح اوزره نه رعنا یازدم
بعضی واردر نیجه رعنا معنا
باقمه فرهنکه بولنمز زیرا
اتمامش کرچه لغتلر تصریح
ایلدم جمله عجمدن تصحیح
یاقشور کوهر ایران دیر ایسم
سرمهٔ اهل صفاهان دیر ایسم
نام والاسی اوله دنیا ده
تحفهٔ وهبیٔ سنبل زاده
اوقیاندن بودر آنجق مأمول
که ایده خیر دعایی مبذول
حفظ ایده سهو خطادن مولا
حسبنا الله تعالی و کفی

قطعهٔ این شرعیدر حرف و الف از ابتدا

اين كتاب تحفهٔ وهبي

تكره آدی شیر روشبنده یزدان و خدا
یاره یجی آفریننده بزورکی کبریا
وصفیدر پروردکار و کردکار آمرزکار
همده خی پاینده باقیدر همیشه دائما
کوریجی بینا و دانا بیلیجی اولو بزرك
مرحمتلو مهربان پادشه خیرله جزا
رزق روزی آی ایرشدیریجی روزی رسا
شکر حمد اولدی سپاس و راستا مدح و ثنا
طغری سوزلو راستکو و خشور پیغمبر رسول
هم محمد در ستوده برگزیده مصطفی
یازغیس اوقو بخوان قرآن نوی چالش بکوش
دکله بشنو آکله دریاب اولدی شر لایق سزا

مردم

مردم آدمدر جیوان مردی سخاوت ویربوه
ایزدی حق یولنه ویرکی محلنده بجا
اوچوجی پرنده اولمشدر ملک اُدی سروش
هم اناغوق باوریدن لایق و جایز روا
کیش ملتدر شریعت راهِ دین روزه اورج
هم یگانه کوچی مؤمندر درود اولور دُعا
مسجده مزکت دینور داخی اذان بانک و نماز
دیِ امامه بیش نمازو هم اویلش بیشوا
جاهل و نادان مرایی صوفیه سالوس دی
عفت اهلی پاکدامن اهل تقوا پارسا
رستخیز اولدی قیامت جنته دیر بهشت

دوزخ اولمشدر جهنم آدی قورتلمش رها
فاعلاتن فاعلاتن وزنیدر بحری رمل
ایله علمکله عمل تا اولمیه سعیك هبا

قطعهٔ دلکش و پرجنبش و خوب و رعنا

بوی قد طوغری سهی یك یاقشقلو زیبا
صالنوب گزمه خرام و یوجه اولدی بالا
حرکت جنبش رفتار صالنمق یورینمك
دلبرك جلوه سیور ناز کرشمه تیبا

کوکل الیجه سی محبوبه دلارام دینور
یعنی یکتا یالکوز تراشی یوق بی همتا
دیدی سازنده یه رامشکر و طنبوره ریستا
ایرلمق نغمه ایله اولدی سرود و غنیا

بگزه مك ماندن و هم اوله دیمکدر قالمق
مثل مانند کبیدر مثلا دیر گویا
باد اولسون اوله باشد نشود اولمز هم
ورنه یوخسه بلی آری عجبا دیر آیا
روز گوندز بوگون امروز گیجه گون دیروز
شب گیجه بوگیجه امشب دخی یارین فردا
شسته ییقانمش حمامه دینور گرمابه
درلمشدر دخی خوی کرده و ایرا
زیرا
پشم یوك پنبه پموق نرم دخی یومشقدر
سنك طاش سخت قتی مرمره دیرلر خارا
اولدی آینده گلیجی و رونده گیدیجی

قطعهٔ از [illegible]

رفت گیتدی گلور ایو هم ایقداش هما

فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن

ایله تحصیل هنر تا اوله قدرک اعلا

باغ مرا بناغی ترا سبز شما

بن من و بز ما او اکا مرورا

سن تو مرو گیتمه و بنشین اوتور

ار بروی گیدر ایسک گل بیا

بویله چنین اویله چنان چون کبی

چیست ندر آن او نیچون چرا

قنقی کدام اوست اودر این بو دوسرا

کیست و دعملك کیمو را او قنده کجا

نیجه جان مثل بسان بیل بدان

بس

بس يتشور نيجه بسي و بسا
دوشكون اولان عاشقه افتاده دي
داخي كوكل قاپجيدر دلربا
دخت قيزه بكجيه پرواك ايدي
خادم آغادر دخي خواجه سرا
زنكين اولان شخصه تونكر دينور
بهره نصيب اولدي دلنجي كدا
خانه درويش فقيركه اوي
اسكي حصير آنده كهنه بوريا
آشجي يه آش پزدي يمك خوردني
سير طوق آج كرسنه و ناشتا

پك ایو حلوا ایمش افروشه هم
شله لبا تفتره در بقلوا

دكلر ایسكه نصح ایده رم بن سكا
كر شنوی پند كنم من ترا

مفتعلن مفتعلن فاعلن
اهل معارفله كورش دائما

تشنه صوصامش قانمش اولاندر دخی سیراب
فركنده سیلكه یار دیغی یر سیل صو سیلاب

شیره دی اوزم صوینه هم بكمزه دوشاب
بال شهد دینور شربته شهدابه و شهداب

شهوار دینور پادشهه لایق اولانه
لذتلی صو خوشاب ایو انجو در خوشاب

كلزار

این قطعه را بنكته زباهوش كن شتاب

گلزار گلستانڭ گلی چوق بر دخی گلشن
دی چایره مرغ و ترو تازه ایسه شاداب
جوی ایرمغه دیه آب روان یعنی آقرصو
تیره بولانقدر دخی حوضلره دیه یاباب
سرگشته باشی دونمشه دی دونمیه گشتن
دریاده صوڭ دونمسی چورینیسی ~~خیزاب~~ گرداب
ماهی بالغه ادی شناور دخی یوزیجی
غوته صویه طالمق صولرڭ دالغه سی خیزاب
آتشده او حیوانکه گزر ادی سمندر
دیرلر صو قوشندن قازه بط اورده که مرغاب
داریشکن معناسی سلیمانی دیمکدر

فرّار، کریزنده، جیوه، ژیوه و سیماب

گوز یاشنه دی اشك، سرشك آغلمه گریه

گریان دیمك آغلایجیدر قانلو صو خوناب

مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن

بگزر او نقوشه بو جهانکم اوله برآب

قطعه چون مهر مه پرتو فزای این کتاب

آسمان کوکدر کنش خرشید مهر و آفتاب

یلدز اختر ماه آی آیدینلغیدر ماهتاب

اویانق بیدار امر غنمش غنوده اویقو خواب

اویومش خوابیده دونکی کیجه دوش و دوشینه خواب

هیبت و خشمت شکوه اعلا دیمك والا ایمش

جاه

جاهِ منصبدر مراد ینه ایرنیر کامیاب

تاب طاقت هیچ بوکلمه‌در طولاشقدر دخی
اصطلاح اولمش دینور فکر و تلاشه هیچ تاب

فاش ظاهر درخبر معناسی پیغام و پیام
اولدی پرسیدن سؤال اتمک دخی پاسخ جواب

بولاشق آلایش آلودن بولاشمقدر دخی
خالص وصافی وخالصه اولدی هب مفهوم ناب

آرمیدن دکلنوب اکلنمه صبر اولدی شکیب
ایکیلوب گزمک تکاپو یعنی ایومکدر شتاب

آبگیر اولدی صو جمع اولدیغی یر تالاب هم
آسیا کردر دکرمنجی دکرمن آسیاب

دست خوشنمود کتوردم خطّهٔ ایرانوک
کالهٔ ملك و عجمدر بو کتاب و مستطاب

قطعهٔ نادرهٔ خوب ادای نایاب

آبیار اولدی صواریچی صوسز دربی آب
صو آقوب طودیغی بر داغی سِتحرو گُولاب
حق قوشی مرغ شب آوین آیاغندن آصیلور
یراسه شب بره یلدز بوجکیدر شبتاب
کیجه دن قالمه شبینه کیجه لك اولدی شبی
اویقونك اوّلی معناسنه اولمش سرخواب
رهروان بولبجیلره دیدی دواسه اولاغه
یعنی آیاغی اوزنکیده دیمك پا برکاب
نابدید اولدی بلور سز یوق اولاندر نابود
بولنور ایسه ده بلك آزبولناندر نایاب
مرعزی

سرغزن دینوی مزار آدینه هم گورستان
قبه یاپلمش اولان تربینه دیرلر گوراب

ایو سوز جمله سیره دکله چویرمه یوزیکی
هم کی نیك و سخن گوش گنی روی متاب

قطعهٔ دلپسند و رونقیاب

صوکبی چولده کیم گورینه سراب
دینوی گوراب هم نمایش آب
شرمسار اوتنانه خجل کبیدر
پرده کی اولکیم اوله اهل حجاب
پنجه در چشم بنوی چشم آویز
هم آیازی [illegible] دیملك دخی اونقاب
اختلام اولمغه دینور گوشاسب
هم خیالاتی کیجه نك گوشاب

ناتوان دینلور ضعیف اولنه
قوت قالمیان دخی بی تاب

جاهل و مفلس اولان بی مایه
مترادف آنگله خانه خراب

کاسه لیس اول چناق یلایجکم
طالقوقلقه اوله شهرت یاب

بو سوزی سویلرم سکا دکله
این سخن را بگویمت دریاب

قطعهٔ بو العجب از نعمت رب

نه گوزل یعنی زهی آفر عجب
دخی شایسته و شایان انسب

اولور جسبان مناسب دیمکه
یرشقلی دیمه مفهوم سبب

فادسیره

فاعلاتن مفاعلن فعلن

فارسیده دخی مستعملدر
عربیده چکه آلتی غبغب

همه دنبسه دوکلی در اتراك
اسرود درچفتای یعنی هب

هرزه گو اولکه سوزی صاچمه اوله
لاف معناسی گزاف و دخی کپ

دخت رز دختری رز باده دیمك
عربی ترجمه سی بنت عنب

اولدی تبخاله تریوند اوچوق
دترهمك لرزه دینور سستیه تب

سعی کوشش اوقومقدر خواندن
خواجه اوستاد دبستان مکتب

فاعلاتن فعلاتن فعلن
سبب رفعت اولور علم و ادب

[illegible]

قطعه‌ٔ تا بفلك چون مه تابنده رخست

ویره‌سی اولدی پسادست پشین پیشادست
تنکدستان زوکوردلر الی بوش باد بدست

دخی پیوسته وهواره همارده دائم
اولاشوب بربرینه متصل اولدی پیوست

مجلسه بزم دی طورمه ایچه ایچ نوشانوش
هم اد بسزلك ایدن سرخوشه دیرلر بدمست

قالقدی برخواست همان یلك عجله ایتدی شرخت
ایجروکلدی درآمد دخی اوتوردی نشست

قاچدی بگریخت قورتلمدی یعنی نرهید
کتدی رفت چکدی کشید اوردی بزد قیردی شکست
دستگیر گ

دستگیرگی هله معناسی طوتلمش قاچغن
طوتوی بگرفت و دخی بغلوی بندیو و بست

دُرس ایریش امداد ایچون ایریشدی رسید
یعنی قورتاردی رها نیز و خلاص اولوی برست

قاپلان اولوی ربوده و گرفته طوتیلان
تله و دام طوز اقور بالق آغینه دی شست

پشه درسوری سنك کهله سپش اولور کش
پره درکیك چکرکه ملخ و صحرادیی جست

کوه طاغ یوجه بلند و یوقشه دیندی فراز
دشت هامون اووه درشیب انش آلچی پست

مغ وگبر اولوی مجوسی و نصارا ترسا

طاپلان صورت منحوسه دی بت طاپری پرست
این تلف وتازوپرستش بوقوشش بوطاپنش
جمله سی آلتون ایچوندر همکی بهر زراست

قطعه که اورا قلم بر سر لوحش نوشت

کل چامور آهک کرج کرج و قوم ریك خشت
کارد بچاقدر دخی نیزه پرتاب خشت

طبعه موافق کلن هر نه ایسه دلسنه
خوب کوزلدر دخی چیرکین اولان نسنه زشت

مارد آیی آزر او نیجی کون نوروز ایمش
مه آی و نیسان آی و آدیدر ارد بهشت

صاحب علم اولانلر جمله سی دانشوران
آکلدی فهمیدو خواند اوقودی یازدی نوشت

ایشه کوجه عادته طرزه دی کردار هم

اولری

اولدی طبیعت منش داخی نهادو سرشت
آمده کلمش طبیب آدی بجشك و پزشك
گفت دیدی نیکوتر پك ایودر خوشیجه نشت
آصقیه آویزه و قبه یه گنبد دینور
صارقمش اولان نسنه در هشته صالی ویردی هشت

ارغج ارش تار و پود هم طوقمق بافتن
رشته در ایپلك ستاد آلدی اگردی برشت

ارپه جوار زن طرو بغدایه کندم دینور
خوشه بشق آدیدر بزراکمك داخی کشت
اتمکه نان نانوان دینلور اتمکجیه
یوفقه ایمش کرده او آرد یوغوردی سرشت

طوزغك و تخم مرغ اولدی یمورطه آدی
طاوغه دی ماکیان هم رفدان نیم برشت

خاچه چلیپا دینور دخی برهمن پاپاس
چاکنه ناقوس دی یعنی کلیسا کنشت
مفتعلن فاعلن منسرح اوزانیدر
کسب کمال ایله کیمز اولمیه سن بدسرشت

قطعه در نظم لغتهای عرب

ثا و حا و ذال صاد ای نور عین دخی ضاد طا و ظا و حرف عین
فارسیده قافیه اولمق محال یا زسم شاید اولی نقص کمال
بو سببدن اولسکز حرف تمام بشقه اوسلوب ایله قیلوم خوش نظام
نظم ایدوب تازی لغاتی آخره قافیم اولدی آنکله فاخره
اوج لسان اوزره یازلدی اول حروف
قافیه م
هپ مجانسدر مرتبدر صفوف
فاعلاتن فاعلاتن فاعلات
هپ او چینجیدر عربجه اول لغات
ایراث عربجه پید دیمک

قطعه در ثا سخن کرده لطافت ایراث

بزر کر دینذی اکنجی به عربجه حراث
تشنه کی

ث ح ذ ص ض ط ظ ع

تشنکی اولوه صوسزلق هم او معناده لهاث

جمله ارکك دیمه مفهومی نرن ایله ذکور
ماده کان اولور دیشی جمع آنگه کبی اِناث

قزطوغورماغه دی زاییدن و دخت و ایناث
دی جماع اتمکه کادن دینلور هم اِرفاث

دوشمه آدینه مندش دیدیلر یعنی بساط
اومتاعینه دی کاچال دخی دینور اَثاث

دستیار اولکه اعانت ایده مفهومی نصیر
یاوری اولوری مدد اتمکه معناسی غیاث

دینور قارشمشه آمیخته ممزوج کبی
دی قارشورمغه شوریدن و دخی [illegible] متماث

اولکه تنبلدر آنکه آدی کنیرو عفشل
زود رو تیز یوریجی هم اومعناده دِلاث

کرویدن دی اینانماغه که ایمان کبیدر
اولدی قندرمه فرّولیدن وهم استحثاث

صاتون آلماغه خریدن دیدیلر یعنی شرا
دخی کوندرمه فرستادن ایمش هم ابعاث

هر لسانک عربی منتجبیدر چلبی
فارسی کرچه ایدر طبعه لطافت ایراث

قطعهٔ درجیم پرگوهر چو گنج

کوشه در کنج و خزینه اولدی گنج
نوجیوان شول کمسه در کیم اوله گنج

صاییده اون بش اولور گرچه سه پنج
عاریت داخی مسافردر سپنج

اوجه یعنی اوتراق یری سرینج
صاغری غنج و شنج ونازو شیوه غنج

چوق

چوق قورجق صاجه آدی مرغول ایمش
بو کلمه چین و شکن دی هم شکنج

سر گلو اولدی زکام آماس شیش
او کسور کدر سرفه هم دیرلر سکنج

درد سر باش اغریسی دوشوار کوجه
درد محنت رنج انجتمه مرنج

یاره شول مسهل ایارجه حبیدر
دیدیلر راونده هم ریوندو منج

یاغ روغن جرب یاغلو نسنه در
دنبه قویرق ایچ یاغی پیه و زدنج

کوفته یعنی دوگلمش کوشت است
طولو موسباره دی چرغند و رونج

اوقو وزیله بو نظمی دلکشی
اوله سن سنجیده قدرو نکته سنج

قطعهٔ در حاسپهرست فروزان چو صباح

آچیجی اولدی کشاینده عربجه فتّاح
دی انا اختر دیه جلک یرده مژنک و مفتاح
تکری آدی ایله بانام خدا بسم الله
سیب خوردم یعنی المایی اکلت التفاح

٥ شمع ایران چراغکه آدیدر هم مصباح
طسه معناسی بمنک ودخی بلباله اویله
شاد کردن دی سوندرمکه یعنی افراح
صاقلمق اولدی نهفتن که مآلی اخفا
آشکار ایلمه واکردن ایمش هم ایضاح
گوشهٔ چشم دی کوز اوجنه هم غمز العین
نگریدن دینلور باقمغه داخی المّاح
قوجه یه دیندی سُخن چین دخی غماز اوله
کوپکله اورمه سی لاییدن سکه یعنی نباح

شایکانی

٥ پارلیان نسنه یه تابنده ولامع دینلور

شایکان دی اوجزلوغی رفاغی کبیدر
خشک سال اول سنه کیم قحط وغلا اوله گلاجی

ایلکله ایله بگا آج قپویی ای آجیجی
اِفتَحِ اَلبابَ بِاَکرامِکَ لِي یا فَتّاح

قطعه درخاچوشکرخای وبکس استنساخ

آغاجلی دلی نهال اولدی هم آنده کبی شاخ
بیراغی برگ دینور داله بوداغی دخی فاخ

کچی بز اوغلغه بزغاله دي قوزویه بره
کوسفند اولدی قیون هم دخی بوینوز درشاخ

آکلمق اولدی شناسیدن هم فهمیدن
دینلدی ظن ایتمکه پندار وگمان ایتمکه راخ

قصر نعمانه خورنق دینلور کیم مشهور
زینت وحسنه دی رونق دخی کوشکه آدی کاخ

ژاژ خا خلط کلام ایدیجی کیمسه لفّاف
طرز اطواری اولان بی ادبانه کستاخ

یرتغه یرتمجه دی چاك یارق اولدی شکاف
گدگه رخنه دینور داخی دلکور سوراخ

حه ایدیجی بداندیش ایکی یوزلو دو روی
آقچه نکه قالب منافق کیشنك آدلری ماخ

تنکنا طار یره دی یوفقه تنك طار در تنك
بوللخه دینور فراخی آچیغه بوله فراخ

نسخهٔ نادره درفنِّ لغتده بو کتاب
جمله ارباب هنراتـه سزا استنساخ

چه دلجو قطعهٔ در حرف دالش کرده ام انشاد

مبارك فرّخ و فرخنده و معمور در آباد
سونمش خرّم و دلشاد هم محزون در ناشاد
دی پیکر صورته ارتنگ برصورت کتابیدر
ایکی مشهور نقاش آدیدر مانی ایله بهزاد
نسیه چرده دك اسمر جهره لویه یعنی گندم گون
ایکی محبوبی چوق شهره دینورمش خلخ و نوشاد

ایچنده

ایچنده آی کورنمش برقیودر چاه نخشب هم
او آیدر ماه نخشب ابن مقنع ایلمش ایجاد

درفش کاویانی شول درت بیراق که یاپمشدر
دمرجی کاوه ضحاکی آنکله ایلدی برباد

محابا احتراز اولور دخی پروا او معناده
دیمکدر هر نه اولور ایسه اولسون هرچه باداباد

کور اولسه کوکلده خارخار و سوزش ماتمدر
جخرمق آه چکمکدر فغان و ناله و فریاد

بشیک کهواره مام ناف و آبه قاری داخی بارج
چوجوق کودک یکی طوغمش اولان نوزاده و نوزاد

ترحم مهربانی و نوازش اوخشمقدر هم
ستمکر دیندی ظالم کیمسه یه ظلمه دینور بیداد

جهالت اولور نادانی معاذ الله دیمک برکس
بیلیجی کیمسه دیر داننده دانش علم و استعداد

دی طاشلو یره سنکستان و طاشلو سنکلاخ اولمش
دخی دیوارک آدی لاد و دیوارک دیبی بنلاد

چه میگوئی نه سویلر سنیڭ انده بیلمز لر
کجایی قنقی یردنسگه توی بیگانه سنسڭ یاد

مفاعیلن مفاعیلن هزجدر بحرینڭ آدی
ایشتدم خوجه دن بربر شنیدم یک بیک از استاد

قطعهٔ معجز ادادر نزد هر مشکل پسند

کبرایدن خود بین کندیسن بکنمش خود پسند
هم اوزون بویلو یه هم ممتازه دیرلر سربلند

بی نوا دینور نصیبی اولمیان بیچاره یه
قلبی محزون هم نیاز اهلی دیمکور مستمند

دلستان دلدار تعبیر اولنور دلبرلره
دل کوکلدر قلب معناسنده بغلامه مبند

آچلش اولوری گشایش بسته بغلنمش دیمک
هم دو کمر آدی گره اوجقوردر شلوار بند

طلکو کلمک

طتلو گولمکور شکر خند و لطیفه بزله در
گلمک استهزا ایله هم خند ریش و ریشخند
داشتن طوتمق شنودن ایشدوب طوتمق دیمک
هم قبول ایتمک پزیرفتن نصیحت اولری پند
سرکش اولدور کیم اطاعتسز اوله برخوی اوله
مشت یومرق سیله در سیلی اور رلر میزنند
یورغه آت اولری تکاور یاغزه شبدیزدی
اسب آت اشکنلو رهوار و قوله آتدر سمند
کویلرگه بیلکج کبی سوز صاحبی دهقان ایمش
دوستاوده دیمک کویدر هم او معناده کند
آیغک باش اوزره قورلر اوگر نورسک معرفت
گر بیاموزی هنر پای ترا بر سر نهند

قطعه در ذال بخوانش که کنی استلزاذ

دور کردن اوزاق اتمکور عربجه اشقاذ
دی قملد انمغه جنبیدن او معناده نباذ
زود رفتار اوکه بك یوریه یعنی حذحاذ
پویه کردن یوریمك سرعتله هم احواذ
درشدن کرمکه دیرلر که آنکله کبی وقوب
گذرانیدن ایمش یعنی کچورمك انفاذ
پاره پاره دیمه درلت لت و شقّه شقه
پارچه مفهومی کراره هم او معناده جذاذ
قاوغه دیندی کلوته که عماده کبیدر
صادغله آدینه دستار دینور هم مشواذ
اولدی قورتلمه رها یافتن هم استخلاص
دخی قورتارمه رهانیدن و اویله انقاذ
دیدیلر قورقاق اولان کمسه یه غرذل رعبوب
دی صغنماغه پناهیدن او معناده معاذ
باصمغه دیندی بهیدن که مراد فردوس
غالب

غالب اولماغه دی فیروزدن استحواذ
فارسی و عربی ایله سوزم شیر و شکر
اوقیان کودک نوساله ایدر استلذاذ

قطعهٔ رائیهٔ رأ ازهه رنکین شمار

یك بر ایکی دو سه اوچ | دور ده دی چار و چهار
پنج بش و آلتی شش | هفت یدی صای شمار
هشت سکز نه طقوز | ده دخی اون تمام
بست یکرمی اوتوز | سی و چهل قرقه وار
اللی یه پنجاه دی | شصت دینور آلتمشه
یتمشه هفتاد یاز | دفتره ای نامدار
سکسانه هشتاد دی | طقسان اولنجه نود
صد یوز اولور صایه‌وه | بیکه کلنجه هزار
اوجره بری سه یکی | درده بری جار یك
هب بو قیاس اوزره تا | اونده قیلور سکز قرار

آخر آماده برمیم کتورسنک همان
جمله ایکنچی و دوم کبی اولور آشکار

نیم یارم یاریسی نیمه بتونور درست
صایسی قاچدر دیمک چند ایکی کره دوبار

پانزده اون بش دیمک بشیوزه پانصد دینور
اون بیکنه بیوردنی یوز بیکنی دی صد هزار

بویله جفاسن فلک صایسز ایتدی بکا
چرخ چنین جور خود کرد مرا بی شمار

قطعه با صنعت اعنات لطافت کستر

قطعهٔ سینه را سینه کن بهتر هوس

بارکش یوک چکیدورنی خواهد ایستر
خر الاغ اشکه دینری قاطر در استر

ثمه پستان بکشا آچ قپامه یعنی مپوش
باقرم مینکرم هم دخی بنما گوستر

ناز بالش دیمه یوز یصدیغی معناسنه در
جامه

جامه خوب اولوی یتاق هم دوشه دیرسه کستر
دینوی یورغانه دواجو دخی یصدق بالیح
چارشب چارشفه دیرلرکه دوشکور پستر
هیزم و هیمه اودنذر کمور آدی انکشت
قوره اخکر دینلور هم کولنه خاکستر
اسکنه بورغو دیمکدر که دروکر دولکر
بچقی اره دخی ال بچقسی اولمش دستر
قونوزک خایه سنه کندبدستر دینلور
کندوسکلاب سکابی و دخی بیدستر

این مثلث قطعه از پیمانهٔ خوارست و خور

بار میوه بیریتاقور فستقی رنک اولوی بور
یار بیلدر قوجه ادم پیراوغلدر داخی پور
تاز تویسز تازه کسکین تیز هم کسب ایله توز
تار ظلمت حصه در تیرو دینور معشوقه تور
خاك طبراقور طلوم خیك اولوی خنزیر آدی خوك
هم دیکندر خار شاشمش خیر شمسکه ادی خور

داد ویردی دید کوردی هم توتون معناسی دود
دار طوت کیبح اولدی دیرو دیدیلر اوزاغه دور
زفت شثمان قاره ساقز زفت هم آچ کوزلو زفت
اکلیچی زار آشاغی زیر کوچ قوتده زور

کان معدن کین هم کیزلو غضبدر دیرکون
کار ایش کیر آلت و محهوده اچی اولدی کور
مُردُمک ماش وقیونترمیش داخی فاره موش
مار خسته هم یلانور میربک قارنجه مور
برنشاط آور مُثلثدر بونظم و دلکشم
نوش ایون معنای رنکین و ایدرکسب سرور

زهی این قطعهٔ شاهانه جون افسر پر از کوهر

اولو سلطانه شاهنشاه دی حکم ایدیجی داور
دنی اورنک تحت وتاج ایمش دیهیم هم افسر
ستم ظلم وشکایتجیلره هم دادخواهان دی
جهان کیتی رعایا زیر دست اقلیم کشور
دینور هم پادشاه شهریار و خسرو دارا

غزالت

عدالت داد اطاعت اید بجیور امره فرمانبر
مکان جای و زمین یردر قلمرو الده کی اولکه
بوم مشهوری مغرب باختر مشرق اوله خاور
سپاه هم سپه لشکر دینور باشبوغ سرکرده
سپهبد دینوی سرداره سپهسالار سر عسکر
سپر قلقان زره جوشن جبه زرخ آدیدر جمله
قلج شمشیر تیغ و نیزه مزراق دشنه در خنجر
دمور آهن قلای ارزیز باقرمس روی توجدر هم
دیمشلر قورشونه اسرب کومش در سیم و آلتون زر
دکز دریا کمی کشتی رئیسی ناخدا یل باد
آچق یلکن کشاده بادبان بغلو دمور لنکر
یقین اولمه مشو نزدیک سلطان ز سلاطینه
اوزاقدن کور ببین از دور داغی باغ دیمک بنکر

ز خویش آگاه باشد انکه کرد این قطعه را ز بر

پدر بابا پسر فرزند اوغلو رهم انا مادر

قرنداشدر برادر دادرو همشیره در خواهر

ننیا اولدی بیوك بابا نبیره اوغلونیك اوغلو

نبیسه هم قز اوغلو در برادرزاده در افدر

دیشی در ماده عورت زن دینور طول عورته کالم

ار اولدی شوی وشوهر یعنی زوج ارکك دیمکدر بز

دوکون سوری اویون بازی ضیافت اولدی مهمانی

سونغلك شادمانی باکره دوشیزه قز دختر

خصملر جمله خویشاوند ونزدیکی یقینلقدر

اوکی اوغل پسندر هم اوکی بابا پدر اندر

کسی زاده اولاد والا نزاد و پاك کوهر در

تبار وخانه دان قوم و قبیله جمله سی یکسر

فرومایه دی صویسز شخص بداختراوغورسزهم
تلنکی آج و محتاجه دینور بخیری اولان بیرزر
سخی آدم جوانمرد و باغشلایجی بخشنده
خسیس و آلجغه ناکس دینوراسککلوخوهشکر
عجوزن بن کتوردم بویله انجو بویله جوهرهم
زایران من بیاوردم چنین دُرّو چنین کوهر

قطعه چون مهر رخشان درجهان پرتو نثار

رخش ات پارلایجی رخشنده پارلق تابدار
پك لطافتلو طراوتلو دیمکدر آبدار
عاشقلق معناسی اولمش دوستار و دوستدار
بربرینه راست کلمك دوجهار یله دوچار
ذکر عدل ایلیجیدر جبرایلیجی زورکار
فرصت و عصر و زمان دخی هودر روزکار
قوجمغه دینوی درآغوش و دخی آغوشمق
هم قوجاق اولدی کنار آلمق قوجاغه درکنار

ساختن: دوزملك دخی یول طاقیدر برده وساز
منتظم ورساز مندو پك موافق ساز كار
شولكه مأكولاتدن میخوش اوله خوشخور دینور
هم كواریدن سكرملك هضمی آسان خوشگوار
اولوی فكر اتملك نهیدن هم سكالش اویله در
ایشته تأخیرو تأنی ایلمكدر بردوبار
صلح معناسنده در یعنی بارشمق آشتی
جنك ایمش پرخاش و رزم و كبرو داروكارزار
طاسه لو اندوهكین و طاسه اولمشدر فزم
قلبی محزون خاطری مجروحه دیرلر دلفكار
دل مفهومی بناد آزار هم معمار ایمش
یازاوی تحكم دخی محكم دیمكدر اوستوار
ریزه ریزه پاره پاره طارطغاندر ترت مرت
خرد مرد اوفق تفك یعنی طاغلمش تارمار
ایش قیاره اشلیجی یه قبار آور دینور
ایش

ایشی طوپتیجی کاردار ایش کوچی دیمکور کاربار
آولامق اولوی شاگردن هم دمیدن اویله در
سورکون اوی چرکدو آو دخی نخچیر و شکار
هر نه استرایسکه ایسته دائما اللهدن
هرچه میخواهی بجو هموار از پروردگار

این قطعهٔ شیرین بود دلتشنکانرا جوی شیر

دلجو دلاویز اولکه پک
مقبول اوله هم دلپذیر
داخی دلاور کبی هر
صاحب شجاعتدر دلیر
اولوی نشیمن اوتراق
برخیز دنسه طورمه قالق
ثابت قدمدر پایدار
یرلشمش اولان جای گیر
کهتر کوچورکوردخی
مهتر دیمکدر پک بیوک
شهنای و خال و زورنه در
طاول دهل کوسورتبیر
بولدن خبر ایله کلوب
کیمن ایش پیک و برید
مژده نوید و مژده بر
مفهومی اولمشدر بشیر

دریافتم بن آڭلدم بشناس توسن اڭله هم
غایت زکیدر تیز دل آگاه معناسی خبیر

نومید اوکیم مأیوس اوله حیف اولمش افسوس و دریغ
هم انتقام آلمق دماوردن هم اولدی طوت بکیر

تنزوی تنسوخلو آدی خوش بوی ایو قوقو لیدر
غایت لطیف اشکرف تنسخ دیمکدر بی نظیر

صو باشیه دروغ دی دخی کلاونتر محتسب
کرچه کلان معناسیدر جمله لغتلرده کبیر

مستفعلن مستفعلن بحر رجزدر بو کهر
جوهر کبی حفظ ایلسه شایسته مخدوم وزیر

قطعه در راز کهرها شده گنجینهٔ راز

چوق رسا چوق بیمه بسیار مخور اندکرد آز
اولدی خرسنده قناعت ایدیجی خرسند ده آز
کندنا

کندنا درپرصه سبرصرمساق ققو بوی
دینلور قوقشه کندیده صوغان یعنی پیاز

اولدی پرونند قورساق که دیمکور پوزونك
ابنه کُثالی و غلومپاره یه درلر بچه باز

مول اوبناش دخی دیّوسه دینور کردنکل
روسبی یه جاف جلف دی باشی آچوق سرباز

یصّی پهن اینجه ده باریك ستیر اولدی قالین
اینلو پهنا قصه کوته و اوزن داخی دراز

قوش یجی چینه و یوره پچه لانه یوه در
مرغ قوش بال قنتدر دخی اوچموق پرواز

فائده سود کزند اولدی ضرر صاتدی فروخت
رایکان دی اوجوزه مفته هم اورتاق انباز

چانکه آدی فلوخن چوبانه دینلدی شبان
آتموق انداختن و طاش آتیجی سنگ انداز

گرم سرد ینه باقلماز بو فنا دنیانکه
ایلمه وقتکی ضایع دیمه قیش یاز اوقو یاز

این قطعهٔ فرخنده دم چون روز روشن دلفروز

سر باش پیشانی آلن ابرو دی قاشه چشم گوز
کرپك مژه مردم ببك بینی بورون نور روی یوز
رخسار و رخ عارض یکاق دندان دیشدر لب طوداق
آغز دهان و دیل زبان گفتار ایمش معناده سوز
سینه کوکس بوغاز گلو بشکنج مفهومی بلك
وارن دیمشلر دیرسکه پشت ارقه اولمش دوش اوموز
انکشت پرمق دست ال زانو دیز اولدی پای آیق
هم طرنغه ناخن دینور قاشی بخار و گرا و یوز
دیکا نلو یولار کوچه و تجار در سوداگران
دادستو آلش ویرش و کالا قماش ارزان اوجوز
گرما و تابستان یاز ساحل محلدر گرمسیر
قیشدر زمستان و دی سرما دخی پاییز گوز
یغمور باران برف قار داخی بولتور ابر و میغ
بخنو دیرلر شمشکه یخچه طلوع یخ اولدی بوز
گردن بیو ندر اتمکه گردن دی گردان دونجی
اولدی

اولدی ذکر می کرده هم کرد ایتدی داخی کردتوز
مکرای مال و جاه را میل اتمه مال و منصبه
علم و معارف کسب ایدوب جمله حسودکی بخرین اوز

قطعه چون آب کهر پاس و مریز

بعض برخی شمدی اکنون داخی نیز
هست وار در نیست یوقدر نسنه چیز
پك طلو سرشار دستیدر سبو
ایچ بنوش صاچ بیفشان دوك بریز
قول رهی بنده کوله زنکی عرب
نغز دلبر جاریه اولدی کنیز
دی بنهره ناسره قلب اقچه یه
اولمش آلدانمق فریب پول پشیز
قورقودر بیم و هراس و ترس باك
قاچه جوق یردر دخی جای کریز
کت بروهم اور بزن بکریز قاچ
قارشق لیق شورش و غوغا ستیز
یوبه یلمك یکچه قوشمق ترکتاز
داخی پك چابك کیدندر کرمخیز

شور طوزلو ژرف و مغ یعنی دریگه
قویی چاه و قویجیورچاه ویز
تند باد اولوی قصرغه زود تیز
هم دخی خشم وغضبدر تند تیز
مغز ایچیدرکیم عربجه لب دینور
پسته فستقدر قوری اوزم مویز
باد زن یلپازه در دخی دینور
باد بیزن باد باز باد بیز
سن همان سعی ایله اونوری بصر
علم عرفان صاحبین ایلر عزیز

قطعهٔ سینهٔ را در سینه کی بحر هوس

کلوی امد کلوی خنویدانکه اولکیم کیمسه کس
قیروغه دنباله ودم دی بری معناسی کس
صولومقدر دم زنی همدم مصاحب راز سر
او فلک هم ظاهر اولمقدر دمیدن دم نفس
سویلشدم گفتی بلمش ایدم دانستمی
بسکه ازبسکه نیجه چوقدن یتر دخی زبس

اوکوه کیون پیشرو کیرو قلان پسمانده در
کُکره سیدر و اپَیں و کُکره درهم اکسه پس
ساربان صوران دوه او شتر یولاریدر مهار
بانک پک سس چَک درابر اُدیده اولمش جرس
عقربه کژدم دخی صدپایه دیرلر طرطله
هم اوره مجکور تنند اولوی سنک اُدی مکس
فشقی سرکین و سیلوب سپورمه اولمش رفت روب
چورچوبه سوپرندی یه خاشاک دی هم خاروخس
اُبزن یعنی مَثانه بَوُل ایمش شاشاچمین
ضرطه تیزو فارسی کافیله کُوه اولوی نجس
اوکر نورسکی بن بکی سن توبیاموزی چومن
میل ایدرسک کریورکون کر کُنی از دل هوس

قطعه درشین منشین تا نگنی در دل خویش

پیشن اوکور ایلرو ایلرودی پیشاپیش
اکسه کم دینلور اولوی زیاده دخی بیش

خرده بين اولكه بقر دقتله هر ايشده
هر ايشنگ عاقبتين فكر ايديجى دوراندش
قايمه در لغزش وغلطيده يوارلنمشور
قويو بالجق كه آياغم ياپشور دينور خليش
الكمدن كندى بتن نسنه يه ديرلر خودرو
كندو خود هم خصمه كندوسنه ديرلر خويش
ميده مستوره اولان يعنى عفيفه خاتون
عاقله معتمده قادينه هم دينور خديش
پيش مزد اولكه مقدم ويريلور اجرتدن
حاضر آماده دخى اوكده ديمكدر در پيش
قانه خون وطمركه رك دى ايركور دخى ريم
ياره ريش وآجيان قلبى كوردن دلريش
ايكليش نالش وزارى دخى كلمك خندن
دينور سخريه ايله كولمكه هم خنده خريش
ماده كاو اولدى اينك بوزاغى كوساله
هم مغز

هم صغر کاوقیون دیشی سی ماده میش
دی عناد اوزره اولان کافره نا کردیده
بلک جفاکاره ده تعبیر اولنور کافرکیش
زهر ایچمک کبیدر آجی سوز آدم اولنه
سخن تلخ بمرداست چونوشیدن نیش

کویمت قطعه رنکین بکوش

طوشنان ادی اکرچه خرگوش
دی یلان وعده یه خواب وخرگوش
قاچدی بکر بخت گرفته طوتمش
کدیه گربه دینور فاره یه موش
صاریلوب قوچمه درآغوش دیمک
بردینور کوکسی قوجاقدر آغوش
هم قولاق طوزی بناگوش اولدی
کوپه منکوش قولقدر دفی گوش
صاحب عقله خردمند دینور
عقله اوص درچغتای یعنی هوش

عقلی نقصانه سراسیمه دینور
بایبوب کندویی بیلمز مدهوش
می وصل باده شراب نامی آدیدر
بزه در جرم گناه ایچمه منوش
سوز سخن سویلیجیدر گویا
تن زده سویلمین یعنی خموش
اولدی بغمورلوق ادی بارانی
اویله اوسته گیلن بالاپوش
بویله سن کندو قماشکی صاتمه
تو چنین کالهٔ خود را مفروش
زصاد قطعهٔ صافست پاک و خالص خاص
نغومینه واریلک آدیدر عربجه اجاص
دراز دینلدی اوزون نسنه یه هم اویله شناص
دروغ اولدی یلان زور ایله مراد فدر
دروغ زن دیلانجی یه هم دخی حراص
تکو قور

تکوقورجق اولان صاچه دینلدی جعد کبی
دی چیزه قیل یولاجق ننه یه دخی متماص
تونکری دیمه زنکنلک اولری یعنی غناً
زوکرده خشته دینور هم زوکرتلکره خصاص
شونسنه که اوله اکری دینور کج و معوج
دی طوغری اتمکه راست کردن و اتراص
زیل آدی تال دخی سنج ایمش اومعناده
کوجك که اوینایه بازیکر اولری هم رقّاص
مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلات
بو بحرایچنده بولور کوهر استین غوّاص

قطعه در ضاد بخوان سنه نهی از اعراض

یاقمق افروختن اولری عربیسی ارماض
شمشکه چاقمه سیره رخشش ایمش هم ایماض

برزه قربندی دیمکدر رکه قراضه کبیدر
کاردو دینوی مقص آدینه یعنی مقراض

ایش کورن آلدیغیدر ساره مالی رشوت
قرض باشلق هم اودنیج آلمق ایمش استقراض

دیده بان کوزجی دیمکدر هم او معناده رقیب
همده خی کوز قپامق اولوی کلوج و اغماض

دیلوربانججه یه رزبان دخی ناطور اویله
باغچه پالیز دیمک روضه کبی جمعی ریاض

صاقلمق اولوی نکهداشتن و خول دیمک
صغناجق یرکه اوده پناهگاه و اضاض

امکمک دینوی مزیدن دخی مص اویله ایمش
دی اصرماغه کزیدن هم اودر عض وعضاض

اولوی ایندرمه فروکردن و اهباط اویله
دینوی قالدرمغه افراشتن وهم انهاض

برزه یارب

بزه یارب ایکی دنیاده ایشی آسان ایت
سَهِّلِ الْاُمُورَ بِدارَیْنِ لَنا یا فَیّاض

قطعه در طاکم زحفو بیست بحر افراط

یوله هنجار دینور مش عر بیسنده صراط
هم اوزاقلوغ دیمه مفهو میوه دوری و شطاط
صقالک پک قباسی بلمه وهلوفه ایمش
کوسه یه دیندی تنک ریش او معناده سناط
قاره قولاغه قرانوغ دینلور دخی عناق
ایری ارسلانه دیمه در شیر ژبان کبی عطاط
اوکی قوشینه دینور کوف دخی ضوع اویله
یراسه آدی شب انکیزه هم اولوی وطواط
طسه معناسی قزم کریه مراد فور هم
شادکانی دی سونمکلکه مانند نشاط
یاورنوه دخی یاردمجی معاون کبیور

داد کردن دیمه عدل اتمك ایمش هم اقساط
بالوسه دینلور ایپلکه برآدیده خیط
ایکنه نك یوردیسی سوفار دخی سم خیاط
دی اورشماغه زدش یعنی تضارب دیمه در
اولوی غوغا غلبه لنبر آنك کبی هیاط
دیده دن قطرهٔ اشکم دوکلوردل مجروح
اسمی خون دلمدن ایده سن استنباط

قطعه درظاکه بظاهر همه رنکین الفاظ

دیندی خشم اتمکه ارغیدن و تازیدن نکاظ
بومنش اولور فنا خویلو هم اویله جنعاظ
جنکه پیکار دینورمش مترادف هم حرب
دخی جنك اتمه ستیزیدن هم اویله تماظ
دیدیلر اویقودن اویانمغه بیدار شدن
کوزیکی آچ که او معناده ایمش استیقاظ
هم فرد زنده

هم فروزنده و بارق دیمه در پارلیجی
آتشڭ شعله سنه دیندی تبش یعنی شوظ

گزلن اولدی نهفته دخی مکتوم اویله
دیندن حفظ اتمکه پاسیدن او معناده لحاظ

دیمش او درمکه اعجال و شتا بانیدن
یعنی تعجیل آنله کیبی هم اویله انکاظ

گوشواره گوپه معناسنه در قرطه مثال
طوت قولاغنه که لآلی کبیدر بو الفاظ

قطع در عین و عیان چون مهر از خیط الشعاع

قوله بازو دیندی معناسی عربجه اولدی باع
گز دخی آرشون دیمکدر کیم مرادفدر ذراع

ایچمك آشامیدن و هم اقتباع و اقتماع
بو تمغه دیندی فرو بردن دینور هم ابتلاع

اولدی نو پیدا و محدث یکی ایجاد اولنان
دانی پیدا کردن ایجاد ایلمك هم اختراع

شید اولمشدر کنش داخی آنک کبی ذکا
ایشغه آیرنلغه پرتو دینور یعنی شعاع
شمشکه دیرلر درخش اولمش هم او معناده برق
پرلمق اولدی درخشیدن نظیری التماع
دینلدی قورقتمغه باکانیدن و ترهیب هم
خوف ایتمکدر هراسیدن مثالی ارتیاع
آلدامق اولدی فریبیدن که غبن آنلمه کبی
دی فریبانیدن آلداتمغه یعنی انخداع
اولدی پوشانیدن اورتمک که تستر کبیدر
هم آچلمقدر کشانیدن مثالی انجلاع
حقدر آنجق قائل اولماغه هم اویماغه سزا
اِنَّمَا الحَقُّ حَقِیقٌ بِالرِّضَا وَالاِتِّبَاعِ

قطعه درغین بعین دل و طبعست فروغ

کوسترش

کوسترش اولدی نمایش یوجه رتبه اُمروغ
هم اوزون بویلویه هم دینلدی وقاره آموغ
اسنمك یازه وخمیازه گکرملك اُروغ
اولدی اُمیغی قارشمش دینور آزنسنه یه شوغ
روشنالی دینور آیدنلغه روشن آیدین
دخی آیدنلغه هم پارلایشه دینلدی فروغ
شیر سود ماست یوغورتدر تره یاغی مسکه
قُله دیرلر اغزه قیمغه تو آیران دوغ
ییقاموق شستن ویقانمشه شوییده دینور
چرد دی کیره دخی کیر ایله پاسه آزوغ
دیرلوب دیوشرلی چیده وبرچیده ایمش
دینلدی پروند قماش صارقسنه بوغچه یه بوغ
قلبزن کمسه یه دیوثه دغلزن دینلور
دخی مجهول اولان نسنه یه دیرلر آشوغ
طتلو دیللو یه دینور چرب زبان شیرنگو

شاعره دیندی سخنسازویلدن اولوی دروغ
جاهله جاهله رفعتی کلور عالمده
علم افرازمعارفدر اولان صاحب وتیغ
قطعهٔ چون بوی عنبر قوت آرد دردماغ
سرجه کنجشك وکوکرچندر کبوتر قارغه زاغ
خنج بایقوش اوکیکلر فاخته قوزغون کلاغ
داغی قرلنقچ پرستو آشیان اولوی یوه
کاغ آتش قارغه وقوزغون صداسی کاغ کاغ
زنده کافی دیرك اولوی زنده کی صاغلق دیمك
جان روان ومرك اولومدر مرده اولمش زنده ماغ
یك طلولبریز اومعناده لبالب اوبله در
همده خی ساغر قدحدر پك بیوك اولسه تغاغ
چاغ وقت اما عجم خاطر سؤال ایتدکجه دیر
صاغ اولاسکه پرینه باشد دماغت کوره چاغ
جوی شیر

جوی شیر اول صو که آقمش بزمان شیرین ایچون
کوهکن فرهاد و کوه و بی ستون دلوکی طاغ

اصفهان شهرنده کی نهر که آدی زاینده رود
برمزین باغچه در یاننده آنکه چار باغ

راه یول گمراه ازغون ضایع اولمش گم شده
هم قولاوز رهنما و بدرقه رهبر سراغ

یاق بیفروز بیار اینجا کتور بونده دیمك
شمع اولدی لکن یانمش فتیله دی چراغ

یاقی ایچون شول دمردن داغلغی داغینه هم
گی قچن داغی عربجه یاقیدر کی یعنی داغ

بو کتابم بر گلستاندر اوقو بلبل کبی
سیر گلزاره نه حاجت ایشته بودر باغ راغ

قطعه در فاز گهر بر چو صدف

زده و رسته زده جله سی صف
سو بسو هر یکا در سوی طرف

زنو آتش زنه چاقمق آدیدر
کل قغلجم دیمه ورقاو درخف
صاحب بخت خنك داخی صاوق
سنکیچه دی طلویه قاره خشف
اولدی یانمق اریمك سوز و کداز
سوخته یانمشه دی یالکز تف
صاقسینك ادی سفال اما کیم
مشترکدر عربجه ایله خزف
قوربغا غوك دی آرغه کاریز
دینذی قابلو مبغیه دخی کشف
انجو معناسنه در مروارید
کوش ماهی ایشیدرسنك دی صدف
هم ستور اولدی بنك حیوانی
دخی حیوان یییه جك نسنه علف
مشترك جمله لسانده صابون
فارسیده کویوکه دیرلر کف
آب وجد کبی جد اوزره اولوب
ایله کسب هنر ای خیر خلف
سیمرغ

سیمرغ کوه قافست   این قطعه ام برونق

بوشدر تشی طلوپر صو آب وکوزه بردق
تیره شده بولانق هم جویبار ارمق
اصمرلوق سپردن کوندردی هم فرستاد
سپچمک گزیدن اولدی دانخی ستادن آلموق
قاپمغه دی ربودن یلمک دخی دویدن
قاچمق گریختن هم پوییدن اولدی قوشمق
بون کمه یه دی کودن فرتوت هم بونامش
شیدادلو دیمکدر کالیوه شاشقین آحمق
پیرایه زیب و زیور آرایش اولدی زینت
آراستن بزتمک پیراستن طونانموق
ابستن و ستروَن یوکلو قصر دیشیلر
طوغماغه دیندی زادن هم زاستن طوغرمق
اورمق زدن لکوزن تپمه اوریجی یعنی
چکمک کشیدن اولدی انکیختن قوپارمق
اوینار ایکن یوتلمق معناسی باختن هم
بازیدن اوینامقدر بازیچه در اویونجق

مستفعلن فعولن مستفعلن فعولن
حقه توکل ایرن دائم اولور موفق
قصعهٔ کافی که معنی راکنوا کسیر رنک
شیوه کرد رجلوه لی نازک کوزلر شوخ وشنک
عشوه نازو بوس اوپشدر شرم اوتنمق عارننک
بیوه طول کرمیده قز مشور زبقی سعتری
هم زبع آدی یچاچنک اولری داخی چیزچنک
کان جماع وآلت ومعهوده نک آدی نره
فرج کس هم اب پشت اولمش منی ارکس ملنک
کور نابینا ودغر باشی طازلق کل کچل
کرصاغر دیرلر چولاغه چنک دی طوباله لنک
قرمزی سرخ وسیاه قاره یشل سبز آق سفید
کوک کبود وصاری زردو بویه فام وکونه رنک
منج زنبور وآری کندو قوغان بال انکبین
طتلو نوشین آجی تلخ و زهر نیش وهم شرنک
خرس ایو بوزینه میمون سک کوپکدر کرک قورد
شیر ارسلان دلکی روباه ودخی قبلان پلنک
قور بغایه

قوربغایه دی وزغ قبلومبغایه سنگ پشت
ینگیچه قرچنگ وکرپی خاروپشت پنچه چنگ

کبک گلک آتمجه باشه طوغان شهبازه هم
چایلغکه آدی غلیواژ و زغن طورنا کلنگ

یای کمان و زه کرش پیکان دمرن نوک اوچی
هم نشان آماج اوقور ناوک و تیرو خدنگ

دزد خرسز ایب رسن اورکتور اویز آص
یول کسیجی راهزن شهرتلوسی شنگ و مشنگ

بنمشه دیرلر سوارو یول دوریجی راهنورد
هم پیاده کتک پیاده رفتن اکلنگ درنگ

فهم و دانشله اولور اقران ایچنده سرفراز
کیم اوقورسه بوکتابی باشنه طاقون چلنگ

قطعه در لاله همالش بجهانست محال

غازه گلگونه قزیجه که ایدر رخلری آل
وسمه قاشه چکیلان راستغم دیرلر یکم خال

بر ولایت آدیدر فرخار کم دلبری چوق
هر طرفنده صالنان صاچه دینورمش فرخال
چشم زخم اولوری نظر دکمه نعوذ بالله
دشمنکی دخی فنا یورمه سی صانوسی شکال
قیروانده کوکلرکی اطراف ستاره یلدیز
یکی آی ماه نو اولوری عربجه ادی هلال
چشم سوزنده دیمه مفهومیدر ایکنه دلکی
هم او معناده دخی اوق کزی اولمش سوفال
ادی عنقا قوشنک واراسم سیمرغ ایمش
قنادکی باشلری شهپر دخی اولیه شهبال
دیشی آیویه چقل کا هیجه طاغلرده آشوب
طوغر رایو او حیوانی که دیرلر کرشال
خاکسار اولکه توز و طوپراغه بولاشمش اوله
آیوه آلتنده سورنمش تپه لنمش پامال
دینوری آموخته او کرنمه که کسب ایلمکه
هم حرام اولوری شفور و دخی مسرادر حلال
صاچمه

صبا چموق افشاندن و هم ریختن اولمش دوکمك
پُرشده طولمش اولان یك طلو درمالامال
اولدی قالیچه نهال کچه نگه آدی نمد
هکبه خرچین و غرار ایمش اوقیل قاره چوال
باشره کیم اولسه برابر آکا همزاد دینور
دخی مانندکبی مثل و نظیر اولدی همال
غصه دن ایکلمه فکر ایلمه شکر ایت حقه
شُکر ایزد کُن از اندوه میندیش و منال

این قطعه را کشیده ام از میم در رقم

کاتب دبیر خامه و کلك اولدی هم قلم
مکتوب ادی نامه یازلمش نوشته هم
کزلك قلمتراشه و عینك دی کوزلکم
پُشتم دوات کرچه دیمش لیقه یه عجم
درهم اودرکه بورتشه قارش بورش اوله
بربیرینه یناشمش اولانه دینور بهم
دیوانخانه آدیده تالار ایمش دخی
شبخانه پادشاه سراینده کی حرم
اولمش

اولمش پرستە بلمە عورت مقولەسی
چاکر قول اولوی دخی پرستار ایمش خرم
یك قوتلو نسنە اولوی همایون هما کبی
وقت مبارك دینلور هم خجستە دم
خم کوب دیمکوراکری خم وکژ دینور دخی
بوکلملەنوب طولاشمش اولان نسنە خم بخم
پابوشە پایدان و دخی کفش و سر دینور
هم چزمە موزە و چارو غلە اودیدر شمم
مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن
رایتکشان علم و معارف اولور علم

قطعە چومشك ختن بوی دهد درشام

بام سحر قوشلغە چاشت دی اخشام شام
چاشتە یمك ایمش وقت ضحادە طعام
سایە دینور کولکە یە سایە زدە جیین طوتان
قوشوی ههایە دی طامە دخی دینزی بام
باور

باور ایناندوق یقین آدیده سوکند ایمش
شاهده دیرلر گواه رهنه گرو بورجه وام
ترکیه فتراك دی کسمه یه برگستوان
زین ایر درکمه دیز کنه دیرلر لکام
کام دماغ دینور داخی مرادو مرام
ادیمه هم فارسی کافیله آد اولدی کام
نام دیمك آد ایمش آدی چیقان نامدار
شهرت و شانی اولان کمسه یه دیرلر بنام
تربیه سز شخصه نا پخته دیمك اصطلاح
پخته دینور پشمشه چیك دیمه معناسی خام
رم سوری داخی رمه اورکمشه رمکرده دی
دکلنش آرام ایمش یعنی مطیع اولدی رام
آه و فغان اتمکه ماتمه شیون دینور
داخی مرده ایرن کمسه یه دیرلر بکام

موطیع

هرچه بخواهی بجو   هرنه دیلر سك دیله
لطف ایدر احسان ایدر ساکه اورب الانام

زحرف نون بود این قطعه ام شایان فهمیدن

افندی اگلیه گیم دشمنلك اتمکدر افندیدن
جفا وجور ایمش آزار و انجتمکده رنجیدن
دخی دشنام سوکمك سرزنش توبیخ اتمکدر
ملامت ایلمك بدسویلمك اولدی نکوهیدن
تأسف اتمه در افسوس کردن طعنه در تفریح
ستوهیدن طار لمقدرهم اول معناده غرمیدن
تملق لابه یالطقلنمق اولدی جابلوسیدن
دینور عذر اتمکه پوزش هم انکه گبی پوزیدن
فراموشی او نتمق یاد کردن یعنی اکمقدر
هدیه اولدی دستاویز ایرشدرمك رسانیدن
شود هم میشود اولور دخی اولماز ایمش نبود
شدن باشیدن اولمقدر دخی صاچمقده پاشیدن
کمیدن گبی کاهیدن دیمکده اکسك اتمکدر
صغنمق

صغمق اولدی گنجایش آنکه مفهومی گنجیدن
براقمق اولدی افگندن یوارلانیجیدر غلطان
دینور هم دوشمکه افتادن آنک گبی افتیدن
صقلمش نسنه در افشرده طوکمش نسنه افسرده
فراهم آمدن جمع اولمه یومشاتمقدر فرخیدن
فحج اولور برابر دینمک ایمش کی بود یکسون
ایشتمکدر شنیدن دیده گوز گورمک دخی دیدن
دینور شاباش تحسین آفرین اتمک محلنده
گزیده منتخب نسنه بگنمکدر پسندیدن
دوکشدن قاچمق ایمش کال بوز غونلق دیمکدر هم
شخوده یاره لو آت کشنمک اولمش شخولیدن
چه دوشسه باغه قطره قطره دیرلر ژاله و شبنم
شکفتن گبی معناده اچیلمقدر شکوفیدن
صالنمقدر خرامیدن چمانیدن چمیدن هم
بیومک اوزامق نشو ونما بولمقده بالیدن
نوا نغمه هزار خوش نوا صوتی ایو بلبل

سرابیدن قوش اوتمك نغمه ایتمکدر سرابیدن
بو باغ ایچنده اولدم گل کبی گولمك ایچون صولمش
دریغ گلشن شدم پژمرده چون گل بهار خندیدن

این قطعه شایان	از بهر باران
خوبان کوزللر گولیجی خندان	بوسیدن اوپمك عهد اولدی پیمان
صالنیجی یه دیرلر جمان هم	اوبله دیمکدر داخی خرامان
بیسند مارا بیزی کوررلر	باقمق نگاه و کوزجی نگهبان
رانویه ازدر سوردی قپودن	بکشود آچدی قاپوجی دربان
کردم رفوشه ایتدم کناهی	هم نادم اولدم گشتم پشیمان
کیزلو نهان و بللو هویدا	کورینجیدر یعنی نمایان
آلدانیجی یه دیندی فریبا	دیوا هرمن هم جنیله شیطان
شیبا زبان دی سوزی فصیحه	سوز بیلن ادم مرد سخندان
اغاز اول ایش باشلمقدر	صوکینه دیرلر انجام پایان
اغر گران و ییني سبك هم	آنلر در آنها بونلر در اینشان
یکسان نباشد اولماز برابر	پردل بهادر قورقق هراسان

کیرا

کیرنترا اولکم پك طوتیجیدر	شولکم قاچیجی اولدی کریزان
شاید سزادر باید کرکور	بایسته لازم چوقدر فراوان
مستفعلاتن بحر رجز در	اوکرن بیاموز قولایدر آسان

قطعه چون جامهٔ حسبه ببالای سخن

جامه اثوابه دی طونلق تنه تن دخی بدن
طونه شلوار دینور کوملکه هم پیراهن
پوستین کورك کریبان یقه قفتان قبا
آستین یك بکی نو اولدی اتکدر دامن
خلعت فاخره اکسون و پرند اطلسدن
پرنیان نقشی اولان نوعه دینور اطلسدن
کبش سموره دخی پك ایو کورکه دینلور
لیك شیرازده خلعت دیو کوش ایتدم بن
جشن بیرامه ضیافت کوننه دیرلرهم
چوق جواهرلی اولان تاجه دینور شی کرزن
خاتمله آدی نکین و یوزکله انکشتر

درزینگه بوکگی انگشتانه ایکنه سوزن

درزی بو بخیه نکنده بحه لیدر ژنده

یمه نلک آدی و ژنلک انکله دی دوکمه یه س

پینه دوز اسکی دیکیچی و کراده اسکی

دوختن دکملک ایمش داخی بریده و کس

بر مغازو دخی قغیاز دیمک شربتلک

یعنی بخشش دیو شاگردگه الینه ویریلن

درخور آنکه بنم اوکا که لایق دکلم

ویردی الله بکا بار خدا داد بمن

قطعه گوهر که قدرش میشناسد قوردان

دی مسافر قوندوغی او صاحبینه میزبان

هم مسافر میزو مهمان اولری داخی میهمان

بربری آردنجه پیدر پی سگرایز داخی پی

هم سنگچون ازپی و تو آنگچون بهر آن

ازبرای او دخی آنلک ایچون اورا آنگا

بو نجلاین زینسان و آنجلاین آنچنان

آنشان و آنلرگه هم اینشان و بونلرگه

پادشا

پادشاهلر درکیان کیملر دیمک اولدی کیان

چتر چادر او به چرگاه و اوتاقور بارگاه

بلک بیوک چادر دیمک هم کولکه لکدر سایبان

کوک سپهر اولدی زحل کیوان عطارد تیر ایمش

اولکه بروین دیرلر عرش اعلا کرزمان

مشتری برجیس و مریخکه آدی بهرام هم

زهره ناهید صمان اوغریسی اولمش کهکشان

مرز بوم اولدی وطن سرحد سنور یور دخی

مرز سرحد اویدر سرحد اغاسی مرزبان

پاس حفظ اتمک دخی بر ربع ایمش کیجه نک

بوسیدن کیجه بکجیسنه دینمش پاسبان

زان اویلق چاقشیره شلواره ده زانیه دینور

قوله آت بکران بلنمشدر کنایه زیر ران

دینه زردشت اکم کیم یایمش مجوس ایچون کتاب

هم مجوسک اوقمشلرینه دیرلر موبدان

بیلکو طاشی فسانه سحر افسون و فسون

دخی افسانه حکایت هم دینورمش دستان
بیخته اولمش النمش نسنه پرویزن الك
دوکمه درکوبیدن و مهراس معناسی هون
اقیجی جویان چکیدن طملومق بارد یاغ
هم اولوق میزاب ایمش آلتون اولوق زرناودن
اولدی صانجلمش خلیده سیخ شیش بریان کباب
میچکو طملر دیملك قان طملایجی خون چکان
بسمل اولمشدر بوغازلنمش بریدن کسمه در
مخ ایلك معناسنه کلمش کمکدر استخوان
یاره زخم و یاره لو زخمین و دخی زخمناك
دیشنیج اولمشه ناسور و پرخون طولوقان
بل میان اولمش وسط معناسنه دخی کلور
قوشاغه دیرلر کمر هم اینجه بللو مومیان
فارسی اوکرندم اولدم بویله طتلو دیللوبن
پارسی آموختم کشتم چنین شیرین زبان
قطعه

قطعهٔ خوب بمعنیست چنین عشوه نمون

طشره بیرون وبرون ایچرویه دینلدی درون
چوره پیرامن او معناده ایمش پیرامون
اولدی مفهوم خداوند همان صاحب و رب
یوق نظیری و مثالی دیمك اولمش بیچون
دینلور مانیٔ نقاش کتابینه دخی
گرچه انجیل شریفه آدیدر انگلیون
گله منداولدی شکایت ایده احوالندن
زحمت و درد اولانلر دخی رنجور محزون
دیدیلر تنبل اولان کمسه یه نکش وهوشا
ایشنی کورمکه پك سعی ایدن آدم بشکون
اتلو جانلویه تنومند دی فربه سمزه
دخی لاغر اریغه دینلدی نزار اولدی زبون
ترسنه دونمشه معکوس اولانه منخوسه
بازکونه دینلور همدخی وارون و نکون
غیری دورلو دیمه معناسی دیگرگون اولمش
دورلودورلو دیه جلك یرده دینور گوناگون

محفه نکو ادی کجاوه عربه گردونه
دونده یکبچون دیرلر کوکلره چرخ گردون
کاست نقصان دخی پک اکسکه کمتر دینلور
هم کمینه دیمک اکسکلو زیاده افزون
رنک نیرنکنه آلدانمه بو چرخ دونک
نقش الوان دیو کوستردیکیدر بوقلمون

قطعه در واو چونو باوه باغ مینو

شرمکین اوتانجی اولدی قادنه بانو
پیرزن قوجه قاری سحر ایدر جادو
بیر بیرینه طولاشمش دیمه در پیچاپیچ
موی قیل شانه طرق صاچ بلوکیدر کیسو
قاصغه ادی زهار اولدی بغل قولتقدر
هم طراش اتمه ستوردن ایکو در پهلو
پهلوانه یل والب و کورشه کشتی دک
کوجلو قوتلو توانا دخی قوت نیرو
جاودانی ایله جاوید ابدی و دائم
راحت آسایش جنت کبی همچون مینو

سبب

سیب المادر ایو به دخی به ایوادر
نار انار و اریک انواعنه دیرلر الو
آصمه تاک و اوزم انکور قورقور غوره
اولوی گلنار گراس وشنه در آلوبالو
انبرو دونکل و انبرو دینور امروده
شفترنک ایله هلو ایکیده شفتالو
دینوی بارنک تورنج بیوکیدر نارنک
دخی لیمون آغاجی اولوی درخت لیمو
بار بر میوه وترفنده یمش شو باده
بهترین یک ایو سیدر ایوبنک ونیکو
هندوانه دینلور محاربوز قاوون گرمک
خربزه ایکیسنله ادی قبق اولوی کدو
زیره کمیون وبوزرلک تخمی دخی سپند
چورک اوتنه دی بوغنج ومارولر کاهو
این سخن را بو سوزی نیک شنو دکله ایو
فارسی بلمین آدم اوله مز نادره گو
همچو گهرهاست این قطعه بو بهیم شاه
خشک

خشك قوری یاش تر اوتلغه دیرلر گیاه
قوری چراگاه ایمش اولدی صمان آدی کاه

کیجه‌یی احیا ایدن شخصه دیر شب‌زنده دار
هم دخی شبخیز اودر وقت سحر بامگاه

ایله توکل دیمك اولدی پناوه بکن
صاقلنه جق یرکیمن یعنی صغنمق پناه

کلبه کوچك حجره در مختصری خانه وش
حق یولنه یاپلان تکیه گبی خانقاه

کاغد زردی برات اسمنه طغرا نشان
پادشاهك ویردیکی دیرلك ایمش نان شاه

صاره کریوه دی یول کوستریجی رهنمون
ایشلك اولان اولو یول آدی ایمش شاهراه

ویرمه مده چلك بکش قومه دیمکدر منه
آل بستان استه جوی استمه دیرسه مخواه

آنسز اولان ناگهان هم دخی ناگاه ایمش
وقته دی هنگام گاه گاه هیچ دیمکده گاه

ایستر ایسك معرفت یانمه کلده دیله
گر تو بخواهی هنر نزد من آ و بخواه

بو داین قطعه ام رخسار دانش را چو آیینه

دی رسم و عادت آیین البته هر آیینه
قدیمی اولدی دیرین و هم اول معناده دیرینه
بولنمش بر خزینه خسرو پرویز وقتنده
که گنج شایگان دیرلر خزینه دخی گنجینه
بوجق بیغوله کاشانه دیمکدر مختصر خانه
دو شر میکترد یوگون طوقنمش نسنه پشمینه
خصومت دشمنی و دوستی معناسی خلتدر
کوکلده اولمسه کیزلو عداوت دیندی بیکینه
طوداق طوداغه اولسه لب بلب اتمك مکیدن هم
کوکس کلمه کوکس اوستینه دیرلر سینه بر سینه
دبنورمش زنکله چق چق ایدن خلخاله آیقده
بلازك کبی طاق مجوبه لر قولینه دستینه
سه شنبه صالی کوندر چارشنبه اربعه درهم
خمیسه پنجشنبه دیندی یوم جمعه آدینه
دی شنبه یوم سبته هم احد یکشنبه اولشدر
مبارك یوم اثنینگه دوشنبه دیندی آدینه
شکر گفتار اولوردی طوطیٔ طبعم کبی هر کس
مصفا اتمینجه سینه سن مانند آیینه

قطعهٔ همچوکلی درپیشه

کار پنهان دخی کیزلو ایشه ‌ بیلوی جاسوس بو نست ایشه

کاردان ایش بیلیجی مرد آدم ‌ فکر ایوریجی کنو اندیشه

مقصه کاز و بیغنه دی بروت ‌ هم صقال ریش و صچا قور ایشه

مشکن قیرمه حذر قیل زنهار ‌ آبگینه دخی مینا شیشه

اجرتیله ایش ایدنور مزدور ‌ مزد اجرت دخی صنعت پیشه

پیخ کوک اولدی قوپارمق کندن ‌ نجی قمشور میشه لکو ریشه

دیرکه دیندی ستون بالته تبر ‌ دورپو سوهان کسر در تیشه

کیجه کوندوزده شبانروز همان ‌ اوقو میل ایلمه ذوق و عیشه

خوشا این قطعهٔ رعنا بمصرعهای نوجسته

قرارس بشکنی ییب ییب دیمک آهسته آهسته

قوج طولسه پیاله دی قرلمش داخی اشکسته

نماسی اولمیان یعنی جمادانه دی بربسته

آنکه صنوی دخی ییره دوشمش سبزه بر رسته

اکابر قاپوسی ایشکینه درگاه دیرلر کیم

ایشکدر آستان و آستانه داخی آخسته

طبیبکه

طبیبك باقدیغی قاروره اُدی پیشیار اولمش
علاجلی اُدینه دارو دینور بیمار ایمش خسته

اگرچه صحرا موق قاچوق خلاص اولمق ایمش جشتن
ایو مصراعه وصف اصطلاحی اولدی برجسته

مثال شوخ دیده ارکویب شیب اولان عورت
نکاحك اُدیدر کابین ایاغی باغلو پابسته

بو دستاویز سنبل زاده در ارباب عرفانه
گلستان معارفدن کتورمش تازه گلدسته

قطع از درج سخن چون گهر ناسفته

عقلی طاغلمشه حیرانه دینور آشفته
هم او معناده هم اُلشمش اولان اُلفته
دلکشا قلب آچیجی اولدی مسیره گلگشت
هم شکوفه چیچك آچلمش اولان اشکفته
طتلو اویقو یه شکر خواب دی خفتن او یومق
اویومش یاتمشه حسبیده دینور هم خفته
بیلور جرجی دیمك پیله حریره دینلور
بولیچه سفته ایمش دانی دلنمش سفته

فهم وفه كوركه دينوى سپوركه چاروب

خاكروبه سپورنوى سپورلمش رفته

توپندارکه سن صانمه كه دائم بيلورم

سويلمك گفتن وسويلمشه ديرلر گفته

دگله جوهر كبى بيل قدرنى اتمه ضايع

كوشوار اولسه سزا بويله درو ناسفته

ازلمش هم سوزلمش نسنه سايىده دخى سوده

اوزلمش در كسسته اشنوب يبرانسه فرسوده

ستوده مدح اولنمش ازموده هم صنامشدر

امين وسالم ايمن يعنى راحت اولمش اسوده

خديوڭ كى ديمكدر پادشاهك امريدر فرمان

بيورمق اولدى فرمودن بيورلمشده فرموده

ايو لك صاغلق اولمش تندرستى كبى بهبودى

ايوى بود اولمخه بودن دبنور اولمش دخى بوده

قارشمش اولدى اميزش دخى اميختن اوله

بولاشق اولدى الودن بولاشمش نسنه آلوده

دى سوزكى اُدينه پالونه پالودن دخى سوزمك

سوزلمشدن

هم رنكين قطعه هم حرفش بهمه رنكست انواع

سوزلمشدن کنایه پلته نك أديده پالوده
بیوك اولسه قوح پیمانه دی اولچك ديمكدر هم
جهان پیما كزن دنیایی اولچولمشده پیموده
قبیله دودمان و دوده اول معناده در آنجق
تتوندن مومدن حاصل اولان ایسدر دخی دوده
نگارین دینور نقش اتمکه نقشه نگارا اما
دخی محبوبه دیرلر هم صوانمش اولوی اندوده
سپرز اولمش طلق اود زهره دخی آق جکردر شش
دینور هم بکر که کرده باغرصق أدیدر روده
دینور کهار طائفه تیغ کوه اوستنده سوریسی
دبه معناسیدر رشته یغن مفهومیدر توده
تار محو و تلف اولمق تباه أنکه کبی اولمش
دخی هیچ اولوی پوچ و هم عبث شولدر که بیهوده
همان أثار فیضا فیض وهبیء الهیدر
دکلدر کسبله حسن ادا طبع سخنکوده

قطعهٔ کوهر ز دریای دلم دیگر بجوی

خالصه سارا دینورمش یعنی عنبر شاهبوی
بلک ایوسی عود مندل عود اغاجی داربوی
نافهٔ مشک اول کوبکدر کیم دوشر جیرانلون
چین اقلیمنده دراما او آهو بشقه صوی
خط براورده هنوز توبی بلورمش تازه در
دی تکل تویسز اولان محبوبه یعنی ساده روی
جان فزا جان آرترن مرد مکش آدم اولدورن
دیدیلر معشوقه جانان و محله آدی کوی
انجمن مجلس قزشد قجه دی کرما کرم آکا
اولدی کرم الفت ایوکورشمه تردرداغی خوی
رستمک باباسیدر زال و دخی بلک اختیار
قرصقا للویه دینور امیزه موی وهم دوموی
جندیلر ایچنده بلک اعلا پنبی شهسوار
توسن اول اندر که بلک سرت اوله یعنی تندخوی
اوجی اکرلش جریت چوکان دخی هم صولجان
جندیلر انوب آنکله طوتدیغی طوبه دی کوی
اولدی

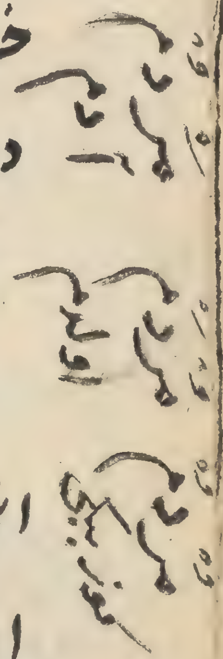

اولوی اکرلمش خمیده یوکلان پیچیده هم
ایکی قات نسنه دوتاو قت قت اولمش توی توه
شوخ اچق مشربلو نازك طبع هم حاضر جواب
کبرلو یاسلو شوهکین و یایقه مقدر شست شوی
کم یتکور ضایع اولمش نسنه در کمگشته هم
یافتق بولمق دیمك هم اره مقدر جستجوی
قاریشق غوغا ایله صیت و صدا شور و شغب
فتنه آشوب و زیان آسیب سوز صاو گفتگوی
کرتوان سن بیلورسگه به ازین بوندن ایو
خی شناسیم اکلرم فرماییور سویله بگوی

مثنوی در اصطلاحات عجم

کاتب جان باری رحمتمآب
آب حضر اولمش دخی علم لدن
پادشاهدر سایهٔ یزدان دیمك
رزقی نوروزهٔ نودینه مال
دیدیلر اصحاب کهف هفت تن
آب مریم دی صلاح و عفته
فخر عالم شحنهٔ چارم کتاب
ایلیوب از براونتمه یادکن
بار داده ایلمش دیوان دیمك
رزقکی احسان ایدر اول لایزل
هم گنشدر یوسف زرین رسن
دخی سرسبزی دینورمش دولته

عیسیٔ شتماهم اولمش میوه‌لر
پیش رس ترفنده کیم اول بتر

دیدیلر اعجام بی شرم وادب
کعبهٔ علیایه خاتون عرب

چرخ زرین کاسه یعنی آسمان — همکو نشدر زمزم آتش فشان
ظلمت اولدی زنك شاهِ زنكبار — صو كناربنه دینورمش رودبار
پیچ معناسنده در زلف و زمین — ایستدیکی یرده طوران خوش نشین
راحتیله خوش کچن ییل شاه سال — شیر مرغ اولان نسنه کیم اوله محال
یل شویدا سرکوه دیرلر دیو باد — مرکب وجم بو هوایه اولمش آد
نه صرف اولدی طقوز قات آسمان — چار باغ ایسه عناصر در همان
سوز بیوکلرده سخنور آفتاب — کشتیٔ زر ماه نوای کامیاب
آخشیجان وهم عناصر آدیدر — چونکه بیرك بیرینك اضدادیدر
دین فروشان اولمش اصحاب ریا — کمز آقچه دخی نقد ونا روا
پلك قویمی نسنه در پای وچنار — سالخورده اولدی غایت اختیار
دینوی تعظیم اتمکه زانو زدن — ناوك انداز اولدی خلقه طعن ابونا
دولت واقبال آب بی لجام — آب درجوی تو دولت سنده تام
لطفیله احیا ایدر بر پا کنز — آشکارا ایلر دیمك پیدا کنز
فائده کوردی دیمکدر طرف بست — همخی یار موافق یك نشست

فکری

فکری یك یاکلش اولان کوتاه بین — مشورت یرینه دیرلر کلزمین
کیجلك کتدی دیمك شب در گذشت — هم ایش ایشدن کچدی آب از سر گذشت
گل شکفته کیزلو اولمشدر عیان — اوستخوان بست اصلنی ایتدی بیان
اصلی یوقورته ندارد این سخن — اره اغزین برلبش انکشت زن
کلمدی اکلندی رفت وسنك بست — بتمسه برایش دینور صورت نبست
بولسم ایش صورتی دی آب امو بکار — اش بختی ایشه دیرمکدر قرار
بك قولای ایشه دینور موی خمیر — موزه وگل اولدی معناده عسیر
خاك رنکین دنسه آلتوندر مراد — فرصت ال ویردی دیمکدر دست داد
کچدی فرصت دملری اهو گذشت — ینیقلوب کتسون دیمکدر سنك بو شت
بخت دندان خای بك منحوس بخت — هم دینورمش مشکل ایشه کار سخت
منصبه ایردی رقم بر سر گرفت — هم قبول ایتدی دیمکدر بر گرفت
بر عنوان ایلیانور سر گران — داخی معزوله دینور قران خوان
هم ابوکون دوستی یار نو بهار — دم بخور آلدنمه سن ای کامکار
عزلت ایتدی روی بر دیوار کرد — آشکاره ایلدی دیوار کرد
بالیمی آلچق اولان دیوار پست — یعنی بو اسلوب ادرزه زبن دست
خانه کن شولدرکیم اوله ناخلف — بی محابا بولیغن برخوش علف
اولدی معناده زدستش شو عنان — اختیار قالمدی الده همان

دل نموده التفات اتمش دیمك　　دمن افشانون هم اعراض ایلمك

خاتم و گویا دهان و دلبران　　هم دخی منقار گل اولمش زبان

قاچدی معناسنه کلمش پشت داد　　عزلت ایتدی درس و زانو نهاد

کرد از و پهلو تهی دینسه مآل　　ای ترك ایتدی دیمك اولور عیان

حاضر اولمش پاپچه یالا زده　　دست بر افشانده اولکم ترك ایده

مار خوردن درد زحمت چکمه در　　دم فرو رفتن مشقت چکمه در

کرك بارك دیده کورمش روزگار　　یعنی چوق شیلردن آلمش اعتبار

سرینی افشا ایدن کوتاه بام　　مغز پوسیده دکلمش عقلی تام

هم دخی بیدار مغز اولدی رشید　　نوخبر آلدی دیمك چشمش چهید

یورینلر ناز ایله دامنکشان　　پلك اوزوندی بویلو کوزل سرو روان

یوز کورمیکی دیمکدر رونما　　هم مصور ادیدر چهره کشا

پافشرد اولدی دیمکدر برقرار　　باز آورد ایتدی یعنی اعتذار

اعتذار نا ملایم عذر لنك　　پلك طارلقده دینور آمد پلنك

طاریلورسه دینلور آمد بجهم　　دی بجای او آنك حقنده هم

پك غضبلندی دیمکدر تیره شد　　عقلنی شاشیرسه دیرلر خیره شد

سرد ایده پك یومشدی آمد فرود　　دولتی ارترسه دی آبش فزود

مضطرب

مضطرب اولسه کشی شد دسته دی — هم مناره اوینه گلدسته دی
غالب اولدقده دینورمش سکه زد — منتخب نسنه دخی روی سپید
دینور خود سر اکا کیم بی باک اوله — سینه برطاق اولکه بغری چاک اوله
چوق یلوب گزدی دیمکدر قطره زد — هیچکاره بوش سوزیله شخص بد
بلک معانده کم کافر ماجرا — همدخی نادشت بی شرم و حیا
حدیثی بلدردی دیمکدر مراد — دینلورسه برخرش کاله نهاد
غالب اولدقده دینومش دست برد — بوزیلوب مغلوب اولدی بازخورد
اشتلم کرد ایلدی غوغا نزاع — همدخی شبخوش کرد ایتدی وداع
اولدی رسوا برسرش بیضه شکست — کلدی او حاله بروز او نشست
بی سروپا در پریشان حال اولان — چونمانده صکره دن بی مال اولان
خشم دارنده شو کیم آمد ایدر — کوزلکه چشمی فرنکی دیدیلر
آلتونه غرق ایلدی در زر کرفت — دخی طوتدی شعله لندی درکرفت
دیمک اولمش آتش ابد ازچنار — اومهه دیغلی یردن اولور آشکار
هم کدویی وچناری دیسه لر — بربرینه اویمز ایکی نسنه لر
بربرینه کفو اولانلر نیک وکم — هم طاوس طاوس است هم
پیشکش معناسی اولمش ترجمان — سنبل وتر دخی زلف و دلبران
قوتق وار زور دارد درجکر — یعنی عفو ایله دیمکدر درگذر

ترك ناموس ایتدی آب و رو مریز — مرحمت ایله دیملك ریزی بریز
برایو نسنه تلف اولسه اکر — دینلور دیکر نَجی بند کمر
کردینورسه طشت ازبامش فتاد — سرّی فاش اولدی دیملك اولور مراد
ایشیدلسه سرّی کیم مکتوم ایدی — بنجیه اتش برروی کار افتاده دی
کوردیکی یولسز ایشن خلقه هما — مارمیکرد پرست دیکرا
کزلو مُفسر اولدی کوته آستین — عیب فاحش بازکونه پوستین
کیجه کوندز جبهٔ خورشید و ماه — شخص مشئومه دینور زاغ سیاه
کزلو معنایه دینورش درلباس — هم منجم آدیدر اخترشناس
حوض ماهی اسمانده برج حوت — همدمی دم درکشید ایتدی سکوت
ناتوان بین دوشمن و داغی حود — بك فقیره دیدیلر کیسه کبود
هم نشان فقر ایمش انکشت نیل — شول کرانجان و کرانمایه ثقیل
اولدی خپوشی نفاقیله ریا — آب زیروکاه مکر و ناسزا
عهدنی بوزن کشی زنهارخور — هم سیه کاسه لئیم نابکار
دست بازد ایدی سعی اهتمام — برشده پیمانه اتش عمری تمام
خسته اولدی کربه درزنده سرا — بوزه کولیجی ایمش کندم نما
کزلو حیله کربه در انبان ایمش — خوب کاه غول بود دران ایمش
بلك فنا ایله سورلدوکده ایو — طعن ایدوب دیرلر شتر کربه دیو
خاك شد خورد و حقیر اولدی دیمك — مارشیدانی نه دیرسك انکرك

دستکاری

دستکاری ایلمکدر کسب و کار   صاغ الکی ادینه دیرلر دست کار
بان ویروب صاوماغه جب دادن دینور   قوجی یه غمازه ناخن زن دینور
هب چب انداز اولکه ایشی ترس اوله   راه خوابیده دینور ایشلك یوله
رخت بسته ایلمش عزم سفر   خیمه زد دیرلر مقیم اولسه اگر
آچوی سرین عود در مجمر نهاد   آشکار اولوی دیمکدر روی داد
گزلو سوز مفهومی اولمش زیر لب   بردلم اتمك لبی چکمه تعب
دی سماطین ادینه خوان دراز   پك ملوث اکل ایدن شطرنج باز
ابله واحمق اولاندر خیره سر   هر ایشه خوش فهم ایدندر دیده ور
دی تواضع ایدیجی یه سرفکن   آدمی تکدیر ایدندر دلشکن
مدعی و خصم دامنگیر ایمش   خاطری قالمش اولان دلگیر ایمش
دزد دور زیر دامنش چراغ   شاهدی حاضردر ایله سن فراغ
شخص مصروعه دینورمش سایه دار   نعل در آتش اولاندر بی قرار
اولمش ابرو زن اشارت ایدیجی   گرمرا آتی سوروب پك کیدیجی
ترك دنیا ایلین خانه فروش   بی عیال و سرسری خانه بدوش
بی سبب مغرور اولاندر باد سر   پك رذیل آدم کس و زن کون خر
دستنی گر سوگیجی بد سوزلودر   سرکه ابرو اولکه اکشی یوزلودر

ابله و احمق اولاندر گاوریش	بی سبب عذر بجانه خشك ریش
سبزپای و شوم بی مذموم اولان	نامبارك مقدمی مشئوم اولان
دیندی بو برتو آنگا کیم بختی زشت	هم تکبر ایلیان گردون سرشت
شولکه مضحك اوله رسوای ملوم	دیر عجم بازیچهٔ زنگی و روم
قاضیٔ گیرنك اوکیم خوشگوی اوله	خواجه نصرالدین کبی دلجوی اوله
عارسز جراره دیرلر جسته گیر	هم میانگیر اوله بی عار و حقیر
شوخ چشم اول یوزی آچق بی حیا	زور ایله آلان دلنجی خرکرا
چاوشکه آدی سیه پوش اولدی هم	محضر قاضی یه ده اولمش علم
قول دیمك مفهومیدر خلقه بگوش	هم کوله معناسی اولمش سفته گوش
قاپو یولداشیله اقران همگنان	جمله سینکه سوزی بردر یکزبان
اولدی خدمتکارك آدی پیشکار	هم کمربسته دخی خدمتگزار
حاضر اولمشدر طورر جان برمیان	او صانوب بیزار اولان آمدبجان
ایلرو چکدی دیمکدر برکشید	آگلدی مفهوم اولمش بررسید
حاضر اولور استیچ برجی زند	هم آگا لایق دیملك اورارسد
اینجه فکرایدیجی اشتربه ایمش	داخی اشتر خوی صاحب کین ایمش
قاپوجیلر کتخداسی میربار	اسکیدرچوق ایش بیلور کهنه سوار
طبل پنهان میزندنسه مال	شول ایشی صاقلرکه ستراتمك محال

حشمت

خشمت وورا تله بازنکده بوی سوزی بیمعنی اولانلر مرده کوی

دیدیلر حاضرجوابه تر زبان فکرو دقتلو اولانلر خرده دان

زیر بالا کوی شولکم خلطی چوق زیرو بالا نسبت شك وشبهه یوق

کبرلو سربسته معین وسرزده منتظر در امره فرمان برزده

اکا دیرلر کیم زبان وزر کری اوله معهوده اشارت سوزلری

مفسد و فاجر منافق زرده کوش کندویی مدح ایلیانلر خود فروش

شیشه آبه خشك رونق آب وتاب آتش تر اولوی معناده شراب

دست شسته اولوی دیمکدر ناامید دلبرکه ممتازدر آهو سفید

یعنی دعوت ایلوی آوازه داد داخی رام اولوی دیمکدر تیغ نهاد

پریشان خوی اولکم اوله خلق خوش اولوی بر آغاز حنویسنز سوزی بوش

شولکه پك آجق اوله دامنه دراز ساده لوح اولمش او معناده مجاز

صنعتده ماهره پرکاردی چیره دست اولمش دخی آنکه کبی

سعی ایدوب چوق ایش کورنلره دیو سست یایدی مشکل ایشلری برباد بست

پك کوکلسز ایش طوتیجی کاردزد دیدیلر آیق ترینه پایمزد

دینوی مغلوب وزبونه سست کوش تیغ زن دو معناسیدر اولور خموش

قوت وقدرت دیمکدر دستگاه کرك یوسف متهمدر بی کناه

سن چکرسن فکر اتمه کار بد هرکه سك را میکشد او میکشد

تیشه سوی خود زنده نسه اکر اولوی مقصد کندوسه نفعی آرر

روی او بیند دیمك مفهوم هم یعنی آنك جانبیدر ملتزم

فاسق وفاجر دیمك سایه پرست   شیر گیر اولور کیم اوله نیم مست
شویله درمعناده کج دار و مریز   قارده کز اما بلورسز اولسون ایز
دیسه لر در آستین وایست بس   بولنان بوغیریدن امیدی کس
درجه تیری دنسه مفهوم ومآل   رتبه وحالندن ایتمکور سؤال
دینلورسه نان در روغن فتاد   بی مشقت دولته ایردی مراد
ریش ناطوری کنو یالطقلنور   بازیچهٔ خایه عبث ایشه دینور
سنك قندیل و پرو فکرو تلاش   غافل اولمه حاضرو قندیل باش
این با پهلو زنو دینسه تمام   بو آتکا بگزر دیملك اولور مرام
خانه تبریك اتسه فرزندی عجم   دیرایمش کیم بوریای میکنم
زنو فرزنو اولور غایتده ظریف   میوهٔ دل شعرده انشای لطیف
خوجه اولمش ناوك انداز وادب   هیچ او شاغه دیویلر مادر جلب
حرف ساکندر زده ای پر هنر   اسره استون آدیدر زیر وزبر
یلك پریشان یا زیدر پای کلاغ   بو صویه کیرسه دی کرده پای زاغ
جامه موی همه تن مو بینه کورك   دیر عجم شاعرلری محبوبه ترك
بی ادبلك اتسه هم برشخص بد   طعن ایدوب دیرلرکه ترکی میکند
یلك بیاض اولنسه ایو اولسه شکر   آدینه آنك طبرزد دیویلر
پنجره معناسی اولمش تابدان   باجه موری کیم چیقر آندن دخان
باکی و موسی دیمکور استره   اولدی ابروکن دخی جنبستره
دی بولت

دی دولت آدینه پیل و آبکش   هم دخی شیر و سوار اولمش کنش

امتزاجی بر اولاندر بو قمار   کیک در شلوار بی صبر و قرار

سنه ضایع اولسه دی سیماب شو   پلک خجیل اولدی دیمکدر آب شو

سوزده یاکلش طوتیجی در حرفگیر   خرده گیر اول عیب ارایجی حقیر

سوزیمه دخل ایتدی دیمکدر مراد   دیر ایسم انکشت بر حرفم نهاد

بکزر از من قوبنی حالیمه سس   یعنی انجتمه بنی مشکل بحی

بلک غضبناکه دینورمش خر شیر   ظلم دست اندازی اولنمه یادگیر

چشم دلبر آهوی و دنباله دار   بلک کوجک محبوبه دیرلر نی سوار

اصلی نسلی پاک اولاندر گوهری   نازلی بلغکوه سایه پروری

اولدی نوکیسه یکی دولت بولان   دخی هندوزاده در بد اصل اولان

بادهرزه وعده در کیم اصلی یوق   هم سیهکار اولکه کذب و فسقی چوق

بی وفا مفهومیدر یاران فروش   مرغ دل معناسی اولمش عقل هوش

شخص ماتوسه دینور کم کرمخون   الفتی اولسه صفا بخش و درون

بچه کوندز آدی اولمش خشک و تر   بلک دلیور خشک مغز و خشک سر

گربه شاهد اوله معناده گوزل   شاهدی بازار اما مبتذل

بر محلده دنسه شهری و کلی   بلده نک ممتازی بودر حاصلی

بلبل اولمش زند باف و زند خوان   اصفهانده باغچه در نقش جهان

دلکشا شیرازده بر باغچه هم   شیخ سعدی آنده مدفون وارم

دخی گلگشت و مصلای خوش مکان خواجه حافظ آنده فرش اشیان
آب رکنی هم آنکه ارماغیدر منبع الله اکبر طاغیدر
قاریشیق سوز صاوریمق گفت شنید ترک و اعراض ایلدی دامن کشید
پرده انکی اولوی شخص وبی حیا هر کیمی کورسه سون زود آشنا
تن فرو داده شو کیم غایت مطیع دست فرده دنسه مفهومی شفیع
دی انایی آنکا کیم جهلی عیان اولمش احمقلرده شیشه کردنان
سخت پیشانی اولاندر یوزی پک چارخایه عورتی چوقدر دیمک
دی شهیوی آنکا کیم زنپاره در عورت ایچون جان ویرن بیچاره در
هم طبق زن دیو دیر سحاقه یه کندو کیبی عورته مشتاقه یه
پاکرفت ایتدی جماع و اختلاط اولوی معناده منی اب نشاط
فکش اولمشدر دخی شول نابکار کیم ایدر زنپاره یه عورت شکار
زن بمزد اول قحبه کیم رسوای عالم قلیه خوار اولوی کیوی بین العوام
مغلم اولان شخصه دیرلر تازباز اره لقره ایشی و زیچی کارساز
تازخیر و چارمیخ اول فعل خام گوه دلال اولوی پازنک غلام
غرق تراش بردن ادخال ایلمک هم میان پاچه سور شورمک دیمک
سرگرفته دینور یفعلمشه دخی خفت و خیز توریچی ایشه
دینور مجرم کسه یه نامه سیاه هم دخی زلف و خطا جرم وکناه

توبه

توبه ایله جامرا برسنك زن عهدکی بوزمه مشو بیمان شکن
فارغ اولمقدر ورق گردانن اویله درهم استین افشانن
معنی جان ومن وجان وشما بزسز کله صاغ اولالم دعا
دست وپای خود زدم چکوم امك هم وداع ایتدم دعا گفتم دیمك
بوکه اولیوك دیوانمك رجا جان گرو جام گرو باش جان فدا
دی سرامر اولسه برسنه تمام تحفهٔ وهبی ده بتدی والسلام

بو تاریخیله ذیل تحفه مسك الختام اولدی

زهی منظومه کیم پیوستهٔ حسن ونظام اولدی
وزیر اعظمك نام وشریفیله بنام اولدی
گوردم سنبلستان وهنردن برك سبزمدر
گلی سنبل کبی پیرایهٔ فرق وانام اولدی
قریحه‌م قوتندن بلمم اصلا افتخار اتمم
مجرد لطف حقیله پذیرای ختام اولدی
اوقوندقجه دعای خیره مظهر اولمه در مقصود
بو مطلب بندهٔ ناکامه اقصای مرام اولدی
هزاران شکر ایدوب حقه دیدم اتمام تاریخن
بحمد الله بو زیبا تحفهٔ وهبی تمام اولدی
کتبه الحروف بعون الله تعالی علی عاشق صافی برغموی

مربع

٨	١١	١٤	١
١٣	٢	٧	١٢
٣	قطب	٩	٦
١٠	٥	٤	١٥

كسر ١
خانه
١٢

كسر ٢
خانه
٩

كسر ٣ خانه
بشنجى

مثلث

٤	وطب	٢
٣	٥	٧
٨	١	٦

كسر ١
خانه
٧

كسر ٢
خانه
٣